

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ ΤΟΥ Ε.Σ.Υ.Κ.Α.

ΟΝΟΜΑ: ΜΕΝΗ
ΕΠΙΘΕΤΟ : ΤΣΑΚΟΥΜΑΓΚΟΥ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΤΣΟΥΝΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2009

Όρκος του Ιπποκράτη

- Θα διδάξω τις ιατρικές γνώσεις
- Θα χρησιμοποιώ την επιστήμη μου προς όφελος των ασθενών
- Δεν θα δώσω σε κανέναν δηλητήριο, έστω κι αν μου το ζητήσει, ούτε θα υποδείξω την χορήγησή του
- Θα περάσω τη ζωή μου και θα ασκήσω το επάγγελμα μου με άψογο και ανεπίληπτο τρόπο
- Ότι βλέπω ή ακούω, θα το κρατώ μυστικό.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε.	Ανώνυμη Εταιρία
Δ.Υ.ΠΕ.	Διοίκηση Υγειονομικής Περιφέρειας
Δ.Ν.Π.	Δημόσιο Νομικό Πρόσωπο
Ε.Δ.Ε.	Ένορκη Διοικητική Εξέταση
Ε.Π.Ε.	Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης
Ε.Σ.Υ.Κ.Α.	Εθνικό Σύστημα Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΚΕ.Σ.Υ.	Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας
Κ.Ι.Δ.	Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας
Ν.Π.Δ.Δ	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Σ.Ε.	Συμβούλιο Επικρατείας
Υ.Κ.	Υπαλληλικό Κώδικας
Φ.Π.Υ.Υ.Κ.Α.	Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.Εισαγωγή	Σελ. 3
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ ΤΟΥ Ε.Σ.Υ.Κ.Α.</u>	Σελ. 6
1.1 ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ	Σελ. 6
1.2 ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ	Σελ. 13
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ ΤΟΥ Ε.Σ.Υ.Κ.Α.</u>	Σελ. 23
2.1 ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	Σελ. 23
2.2 ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Σελ. 36
2.2.1 ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑΣ	Σελ. 37
2.2.2 Η ΕΚΔΙΚΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	Σελ. 42
2.2.3 Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	Σελ. 45
2.2.4 Η ΣΧΕΣΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ	Σελ. 46
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	Σελ. 50
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	Σελ. 52

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αν και ορισμένοι κανόνες ιατρικής δράσης και συμπεριφοράς δεν έχουν ακόμη αποτυπωθεί ρητά υπό μορφή κανόνων δικαίου, με συνέπεια να δημιουργούνται ελλείμματα στην ηθική θωράκιση και νομιμοποίηση της λειτουργίας του ιατρικού σώματος, ωστόσο το μεγαλύτερο μέρος των επίμαχων ρυθμίσεων εντοπίζεται διάσπαρτο σε επιμέρους νομοθετικά κείμενα. Πρόκειται κυρίως για ρυθμίσεις του ποινικού, αστικού και πειθαρχικού δικαίου, που τυποποιούν την ιατρική ευθύνη από πράξεις ή παραλήψεις κατά την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος¹.

Η σχέση του δικαίου με την ιατρική, καθώς και η σχέση της ηθικής με την ιατρική, πάντοτε συγκέντρωνε το ζωηρό ενδιαφέρον όσων ασχολούνται με αυτούς τους κλάδους: Τα ζητήματα λ.χ. των αμβλώσεων, της ευγονικής, των μεταμοσχεύσεων, των πειραμάτων στον άνθρωπο ή της ευθανασίας, αποτελούν παραδείγματα διαπλοκής της ιατρικής με το δίκαιο και την ηθική που ανέκαθεν απασχολούσαν τους επιστήμονες, αλλά συγκινούσαν και το ευρύτερο κοινό (δημοσιεύματα ιατρικού δικαίου και βιοηθικής).

Στο ελληνικό διοικητικό δίκαιο αναφέρονται: α) η έννοια της πειθαρχίας, β) η πειθαρχική εξουσία, γ) τα πειθαρχικά παραπτώματα και δ) οι πειθαρχικές κυρώσεις των δημοσίων υπαλλήλων.

Στις διατάξεις των άρθρων 106 έως 146 του νέου Υπαλληλικού Κώδικα θεσπίζεται το πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ).

Επομένως στον ανωτέρω κώδικα αναφέρεται η έννοια της πειθαρχίας των ιατρών του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. μέσα σε ένα χώρο δράσης δημόσιο όπως είναι το νοσοκομείο με τη μορφή του Ν.Π.Δ.Δ..

Το γεγονός ότι οι πειθαρχικές κυρώσεις για πειθαρχικές κολάσιμες πράξεις που αφορούν τους δημοσίους υπαλλήλους δύναται να επεκταθούν και στους ιατρούς

¹ Ξ. Ι. Κοντιάδης – Κ. Ν. Σουλιώτης, Σύγχρονες Προκλήσεις στην Πολιτική Υγείας, σελ. 215, Αθήνα – Κομοτηνή 2005, Αντ. Ν. Σάκκουλα

του Ε.Σ.Υ.Κ.Α., μας επιτρέπει να συμπεράνουμε ότι η έννοια του διοικητικού δικαίου, που αναφέραμε παραπάνω, συνδέεται άμεσα με τους γιατρούς των δημόσιων νοσοκομείων.

Η έννοια της πειθαρχίας, όσον αφορά το δημόσιο υπάλληλο, εμπεριέχει την υποταγή και τη συμμόρφωση του υπαλλήλου προς τον προϊστάμενό του. Το ιατρικό, όμως, επάγγελμα, στην περίπτωση που ασκείται από γιατρό του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. δεν εμπεριέχει «σχέση υποταγής» του κατώτερου σε βαθμίδα προς τον ανώτερο.

Η ιατρική ιεραρχία χαρακτηρίζεται επί της ουσίας από σχέσεις συνεργασίας, ανταλλαγής απόψεων (ιατρικά συμβούλια), αλληλοσεβασμού και της διαφορετικής προσέγγισης της ίασης.

Οι Διευθυντές ιατροί, οι Επιμελητές Α' και Β' επιβάλλονται στους ιεραρχικά κατώτερου βαθμού ιατρούς χρησιμοποιώντας περισσότερο την εμπειρία τους, και λιγότερο την διοικητική βαθμίδα που κατέχουν λόγω της εξέλιξης τους μέσα στο νοσοκομείο.

Οι γιατροί του Ε.Σ.Υ.Κ.Α., ως δημόσιοι λειτουργοί αποτελούν μια ξεχωριστή κατηγορία, στους οποίους έχουν εφαρμογή οι ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας περί του Εθνικού Συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Όμως, εκεί όπου δεν αντιμετωπίζονται όλα τα θέματα του κλάδου αυτού, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα².

Στο σημείο αυτό κρίνουμε σκόπιμο να πούμε ότι σύμφωνα με το άρθρο 34 του ν. 1397/83, το οποίο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 77 του ν. 2071/92, πειθαρχικά αδικήματα των ιατρών του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. είναι τα προβλεπόμενα από τις πειθαρχικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, αλλά και άλλα τα οποία θα αναφέρουμε επιγραμματικά εδώ και θα ασχοληθούμε εκτενέστερα σε άλλο μέρος της εργασίας μας:

- Η άσκηση ελεύθερου ή άλλου επαγγέλματος από ιατρούς του Ε.Σ.Υ.Κ.Α.
- Η δωροληψία και ιδίως η λήψη αμοιβής και η αποδοχή οποιασδήποτε άλλης περιουσιακής παροχής για την προσφορά οποιασδήποτε ιατρικής υπηρεσίας

² Αρ. Δημ. Αλεξιάδης, Εισαγωγή στο Δίκαιο της Υγείας, σελ. 34, Θεσσαλονίκη 1999, Μ. Δημοπούλου

Με την παρουσίαση αυτών των πειθαρχικών αδικημάτων θα τελειώσουμε, προς το παρόν, την προσωρινή αναφορά μας στα αδικήματα που έχουν θεσπιστεί για τους γιατρούς του Ε.Σ.Υ.Κ.Α..

Εκτός, όμως, από τα πειθαρχικά αδικήματα, έχουν θεσπιστεί από το σύνταγμα και πειθαρχικές ποινές για τους εν λόγω γιατρούς. Κάποιες από τις ποινές είναι η έγγραφη επίπληξη, το πρόστιμο και μερικά άλλα που θα τα αναφέρουμε λεπτομερώς στις επόμενες σελίδες.

Αυτά που ειπώθηκαν παραπάνω αποτελούν το λεγόμενο ουσιαστικό πειθαρχικό δίκαιο και απαρτίζουν το πρώτο κεφάλαιο της εργασίας. Σε αυτό που θα ακολουθήσει θα αποπειραθούμε να παρουσιάσουμε το διαδικαστικό πειθαρχικό δίκαιο. Τον τρόπο με τον οποίο τίθεται σε εφαρμογή το ουσιαστικό.

Το διαδικαστικό πειθαρχικό δίκαιο περιλαμβάνει τα πειθαρχικά όργανα και την πειθαρχική διαδικασία. Αυτά θα μας απασχολήσουν στο δεύτερο κεφάλαιο στην προσπάθειά μας να κάνουμε μία ουσιαστική παρουσίαση του πειθαρχικού δικαίου των ιατρών του Ε.Σ.Υ.Κ.Α..

Επιπροσθέτως, θα γίνει παρουσίαση μερικών περιπτώσεων προκειμένου να γίνουν κατανοητά τα όσα θα διαβάσει ο αναγνώστης της παρούσας εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ ΤΟΥ Ε.Σ.Υ.Κ.Α.

1.1 Πειθαρχικά παραπτώματα

Οι κανόνες που ρυθμίζουν την ειδική νομική σχέση, η οποία συνδέει τον δημόσιο υπάλληλο με το Δημόσιο Νομικό Πρόσωπο (ΔΝΠ) του Κράτους, προβλέπουν ένα σύστημα ειδικών κυρώσεων και τη διαδικασία επιβολής τους, με σκοπό την εξασφάλιση της τήρησης των ειδικών κανόνων που καθορίζουν τους περιορισμούς και τα καθήκοντα του υπαλλήλου. Οι σχετικές με τις κυρώσεις και τη διαδικασία επιβολής τους διατάξεις, που αναφέρονται συνήθως ως «πειθαρχικό δίκαιο», δεν έχουν συστηματική αυτοτέλεια σε σχέση με τους υπόλοιπους κανόνες του δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου. Αντιθέτως βρίσκονται σε άμεση οργανική σχέση με τους κανόνες αυτούς.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των κανόνων που ρυθμίζουν τον πειθαρχικό κολασμό των δημοσίων υπαλλήλων είναι: α) ο σκοπός που επιδιώκουν, β) η φύση των κυρώσεων και γ) η διαδικασία της επιβολής τους. Τα χαρακτηριστικά αυτά διακρίνουν και διαφοροποιούν τον πειθαρχικό κολασμό από τον ποινικό κολασμό. Συγκεκριμένα: ο σκοπός του πειθαρχικού κολασμού είναι η επιδίωξη της καλής λειτουργίας των διοικητικών υπηρεσιών του Δημοσίου με τη συμμόρφωση των δημοσίων υπαλλήλων στα καθήκοντά τους, ενώ ο σκοπός του ποινικού κολασμού είναι η εξασφάλιση της ομαλής κοινωνική συμβίωσης με την τήρηση, των επιταγών των ποινικών νόμων από τα μέλη του κοινωνικού συνόλου³.

Η πειθαρχική ευθύνη, όπως και η ποινική ευθύνη, είναι ατομική δηλ. «προσωποπαγής», και ουδέποτε μπορεί να νοηθεί ως συλλογική. Όταν, όμως, πειθαρχικό παράπτωμα ευρίσκεται σε απόλυτο σύνδεσμο προς άλλα, η μη απόδειξη ενοχής ως προς αυτά αποκλείει αναγκαίως την ενοχή του υπαλλήλου και ως προς εκείνο⁴.

Στο πειθαρχικό δίκαιο δεν ισχύει ο βασικός συνταγματικός κανόνας του άρθρου 7 παράγραφος 1 του Συντάγματος: «έγκλημα δεν υπάρχει ούτε ποινή

³ Επ. Σπηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, σελ. 130, Αθήνα – Κομοτηνή 2007, Αντ. Ν. Σάκκουλας

⁴ Α. Ι. Τάχος – Ι. Α. Συμεωνίδης, Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα – ΕρμΥΚ, σελ1193, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2007, Σάκκουλα

επιβάλλεται χωρίς νόμο που να ισχύει πριν από την τέλεση της πράξης και να ορίζει τα στοιχεία της», με την έννοια ότι οι σχετικές διατάξεις πρέπει να καθορίζουν ακριβώς τα στοιχεία της πραγματικής και υποκειμενικής υπόστασης κάθε εγκλήματος και της ποινής που αντιστοιχεί σε αυτό. Ο νομικός χαρακτηρισμός μίας πράξης ή μίας παράλειψης του δημόσιου υπαλλήλου ως πειθαρχικού αδικήματος ανήκει στην κρίση του αρμόδιου για την επιβολή της πειθαρχικής ποινής διοικητικού οργάνου, το οποίο, με την επιφύλαξη του δικαστικού ελέγχου, καθορίζει την ποινή που πρέπει να επιβληθεί. Είναι όμως δυνατή, με τις σχετικές διατάξεις, και η ενδεικτική απαρίθμηση ορισμένων πειθαρχικών αδικημάτων και ο καθορισμός σε ορισμένες περιπτώσεις αντιστοιχίας πειθαρχικών αδικημάτων και πειθαρχικών ποινών⁵.

Στο άρθρο 106 παράγραφος 1 του ΥΚ υπάρχει ο ορισμός του πειθαρχικού παραπτώματος. Έτσι, ως πειθαρχικό παράπτωμα ορίζεται:

1. Κάθε παράβαση υπαλληλικού καθήκοντος που συντελείται με υπαίτια πράξη ή παράλειψη και μπορεί να καταλογισθεί στον υπάλληλο
2. Το υπαλληλικό καθήκον προσδιορίζεται τόσο από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν στον υπάλληλο οι κείμενες διατάξεις, οι εντολές και οδηγίες όσο και από την συμπεριφορά που πρέπει να τηρεί ο υπάλληλος και εκτός της υπηρεσίας ώστε να μη θίγεται το κύρος αυτής
3. Το υπαλληλικό καθήκον, κατά την προηγούμενη παράγραφο, σε καμιά περίπτωση δεν επιβάλλει στον υπάλληλο πράξη ή παράλειψη που να αντίκειται προδήλως προς τις διατάξεις του Συντάγματος και των νόμων.

Τα πειθαρχικά παραπτώματα ορίζονται από το άρθρο 107 του Υ.Κ. και είναι κυρίως τα ακόλουθα:

- α. Πράξεις με τις οποίες εκδηλώνεται άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος ή έλλειψη αφοσίωσης στην πατρίδα και την Δημοκρατία.

⁵ Επ. Σπηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, σελ. 130, Αθήνα – Κομοτηνή 2007, Αντ. Ν. Σάκκουλας

β. Η παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους.

γ. Η παράβαση της αρχής της αμεροληψίας.

δ. Η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων.

ε. Η άρνηση ή παρέλκυση εκτέλεσης υπηρεσίας.

στ. Η αμέλεια, καθώς και η ατελής ή μη έγκαιρη εκπλήρωση του καθήκοντος.

ζ. Η παράβαση της υποχρέωσης εχεμύθειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 26 του νόμου 3418/05. Το άρθρο 26 επιτρέπει την μη τήρηση της εχεμύθειας, την άρση του απορρήτου δηλαδή στις περιπτώσεις που προβλέπεται δικαίωμα των πολιτών να λαμβάνουν γνώση των διοικητικών εγγράφων. Μαρτυρία ή πραγματογνωμοσύνη για θέματα απόρρητα επιτρέπεται μόνο με άδεια του οικείου Υπουργού.

η. Η άσκηση κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής που γίνεται δημοσίως, γραπτώς ή προφορικά, με σκόπιμη χρησιμοποίηση εκδήλως ανακριβών στοιχείων ή με προδήλως απρεπείς εκφράσεις.

θ. Η άσκηση εργασίας ή έργου με αμοιβή χωρίς προηγούμενη άδεια της υπηρεσίας.

ι. Η αδικαιολόγητη άρνηση προσέλευσης για ιατρική εξέταση.

ια. Η αδικαιολόγητη μη έγκαιρη σύνταξη ή η σύνταξη μεροληπτικής έκθεσης αξιολόγησης.

ιβ. Η ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, η αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτησή τους και η μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

- ιγ. Η αδικαιολόγητη μη έγκαιρη απάντηση σε αναφορές πολιτών.
- ιδ. Η αδικαιολόγητη προτίμηση νεότερων υποθέσεων με παραμέληση παλαιότερων.
- ιε. Η άμεση ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχή σε δημοπρασία την οποία διενεργεί επιτροπή, μέλος της οποίας είναι ο υπάλληλος ή η αρχή στην οποία αυτός ανήκει.
- ιστ. Η χρησιμοποίηση της δημοσιουπάλληλικής ιδιότητας ή πληροφοριών που κατέχει ο υπάλληλος λόγω της υπηρεσίας ή της θέσης του, για εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων του ίδιου ή τρίτων προσώπων.
- ιζ. Η αποδοχή οποιασδήποτε υλικής εύνοιας ή ανταλλάγματος που προέρχεται από πρόσωπο, του οποίου τις υποθέσεις χειρίζεται ή πρόκειται να χειριστεί κατά την άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων ο υπάλληλος.
- ιη. Η χρησιμοποίηση τρίτων προσώπων για την απόκτηση υπηρεσιακής εύνοιας ή την πρόκληση ή ματαιώση διαταγής της υπηρεσίας.
- ιθ. Η σύναψη στενών κοινωνικών σχέσεων με πρόσωπα των οποίων ουσιώδη συμφέροντα εξαρτώνται από τον τρόπο αντιμετώπισης θεμάτων της αρμοδιότητας του υπαλλήλου.
- κ. Η φθορά λόγω ασυνήθιστης χρήσης, η εγκατάλειψη ή η παράνομη χρήση πράγματος το οποίο ανήκει στην υπηρεσία.
- κα. Η παράλειψη δίωξης και τιμωρίας πειθαρχικού παραπτώματος, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 110 του παρόντος.
- κβ. Η άρνηση παροχής πληροφόρησης στους πολίτες.
- κγ. Η άρνηση σύμπραξης, συνεργασίας και χορήγησης στοιχείων ή εγγράφων κατά τη διεξαγωγή έρευνας, επιθεώρησης ή ελέγχου από τον

Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και τα ιδιαίτερα Σώματα και Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου⁶.

Σύμφωνα με το άρθρο 34 του νόμου 1397/83, το οποίο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 77 του νόμου 2071/92 πειθαρχικά αδικήματα των ιατρών Ε.Σ.Υ.Κ.Α. είναι τα προβλεπόμενα από τις πειθαρχικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα και τα επόμενα:

α) Η άσκηση ελεύθερου ή άλλου επαγγέλματος από τους ιατρούς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης ή η κατοχή άλλης θέσης κατά παράβαση των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 63 του νόμου 2071/92. Επίσης η άσκηση άλλου επαγγέλματος από τους ιατρούς μερικής απασχόλησης ή τους ιατρούς συμβούλους, εκτός από τα επιτρεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 63 του νόμου 2071/92.

β) Η δωροληψία και ιδίως η λήψη αμοιβής και η αποδοχή οποιασδήποτε άλλης περιουσιακής παροχής για την προσφορά οποιασδήποτε ιατρικής υπηρεσίας.

γ) Η συνεργασία με ιατρούς, που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, ή και με ιδιωτικές κλινικές, καθώς και η παράβαση των διατάξεων του άρθρου 63 παράγραφος 3 του νόμου 2071/92 πλην της συνεργασίας για αποκλειστικούς επιστημονικούς λόγους.

δ) Η παράβαση κανόνων της ιατρικής δεοντολογίας.

ε) Η άνιση μεταχείριση αρρώστων στην παροχή ιατρικών φροντίδων ή απρεπής συμπεριφορά προς αυτούς.

στ) Η παράβαση των διατάξεων του νόμου 2071/92 και των διατάξεων που διέπουν την οικεία υπηρεσιακή μονάδα περίθαλψης.⁷

⁶ Παρ.1, άρθρ. 107, Ν3528/2007

⁷ Παρ. 1, άρθρο 77, νόμος 2071/92

ζ) Η αδικαιολόγητη απουσία ή εγκατάλειψη θέσης.⁸

η) Η κατοχή ιδιωτικής κλινικής ή φαρμακευτικής επιχείρησης ή η συμμετοχή σε προσωπική εταιρία ή Ε.Π.Ε. ή στη διοίκηση Α.Ε. με αντίστοιχα κείμενα.⁹

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 63 του νόμου 2071/92 οι μόνιμοι ιατροί των νοσοκομείων ν.π.δ.δ. και των κέντρων υγείας, εκτός από τα νοσοκομεία των Ενόπλων Δυνάμεων και των Α.Ε.Ι., ορίζονται ιατροί πλήρους και αποκλειστικής ή μερικής απασχόλησης. Οι ιατροί πλήρους, αποκλειστικής ή μερικής απασχόλησης, που υπηρετούν είτε σε οργανικές θέσεις, είτε σε προσωποπαγείς θέσεις απαγορεύεται να ασκούν την ιατρική ή οδοντιατρική ως ελεύθερο επάγγελμα εκτός από αυτά που έχουν σχέση με συγγραφική, καλλιτεχνική ή διδακτική δραστηριότητα, και να κατέχουν οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή ιδιωτική θέση.

Η παράβαση των κανόνων της ιατρικής δεοντολογίας, όπως αυτοί ορίζονται από τον Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας, αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα και τιμωρείται πειθαρχικά από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα. Οι κανόνες που οφείλουν να υπακούουν και να σέβονται όλοι οι ιατροί του Ε.Σ.Υ.Κ.Α είναι οι ακόλουθοι:

α) Απαγορεύεται στον ιατρό να εξυπηρετεί, να εξαρτάται ή να συμμετέχει σε επιχειρήσεις που παρασκευάζουν ή εμπορεύονται φάρμακα ή υγειονομικό υλικό ή να διαφημίζει και να προβάλλει αυτά, με οποιονδήποτε τρόπο. Οι περιορισμοί αυτοί δεν αποκλείουν τη δυνατότητα σύναψης διαφανών και συγκεκριμένων σχέσεων εργασίας με επιχειρήσεις που παρασκευάζουν φάρμακα ή υγειονομικό υλικό στους ιατρούς που εκ του νόμου έχουν τη δυνατότητα αυτή.¹⁰

β) Ο ιατρός που προσφέρει τις υπηρεσίες του στο δημόσιο τομέα ή σε οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης απαγορεύεται να αξιώνει, να συμφωνεί ή να εισπράττει από τον ασθενή οποιοδήποτε οικονομικό αντάλλαγμα ή άλλο ωφέλημα οποιασδήποτε φύσης ή να δέχεται υπόσχεση τούτου πέρα από τη

⁸ Παρ. 6, άρθρο 11, νόμος 3329/05

⁹ Παρ. 7, άρθρο 63, νόμος 2071/92

¹⁰ Παρ. 4, άρθρο 6, νόμος 3418/05

μηνιαία ή άλλη αποζημίωση ή αμοιβή του, όπως ορίζονται στο νόμο ή στη σύμβαση του.

γ) Απαγορεύεται οποιαδήποτε συναλλαγή που αφορά στη λήψη αμοιβής από ασθενή μεταξύ ιατρών και οποιουδήποτε άλλου λειτουργού υγείας.

δ) Απαγορεύεται στον ιατρό να χρησιμοποιεί εικονικούς μεσάζοντες πελάτες ή άλλους με σκοπό την προμήθεια πελατών με ποσοστά, καθώς και να λαμβάνει ποσοστά επί της ιατρικής αμοιβής.¹¹

ε) Οποιαδήποτε διαγνωστική ή θεραπευτική μέθοδος δεν εφαρμόζεται διεθνώς, χαρακτηρίζεται ως πειραματική και επιτρέπεται η εφαρμογή της μόνο ύστερα από έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.). Ιατροί, που εφαρμόζουν πειραματικές, διαγνωστικές ή θεραπευτικές πράξεις, χωρίς την ανωτέρω έγκριση, τιμωρούνται.¹²

στ) Δεν επιτρέπεται στον ψυχίατρο να ελωφεληθεί από τη θεραπευτική του σχέση με τον άνθρωπο που πάσχει από ψυχικές διαταραχές και να επιτρέψει να υπεισέλθουν στη θεραπεία ανάρμοστες προσωπικές επιθυμίες, συναισθήματα, προκαταλήψεις και πεποιθήσεις, ούτε να χρησιμοποιήσει πληροφορίες που έχουν αποκτηθεί, κατά τη σχέση αυτή, για προσωπικούς λόγους, οικονομικά ή ακαδημαϊκά οφέλη. Επιτρέπεται η παραβίαση του απορρήτου, μόνον όταν η τήρηση του θα μπορούσε να επιφέρει σοβαρή σωματική ή ψυχική βλάβη σε αυτόν που πάσχει από ψυχικές διαταραχές ή σε τρίτο πρόσωπο.¹³

ζ) Απαγορεύεται η κλωνοποίηση ως μέθοδος αναπαραγωγής ανθρώπου.

¹¹ Παρ. 5,6,7, άρθρο 19, νόμος 3418/05

¹² Παρ. 4, άρθρο 24, νόμος 3418/05

¹³ Παρ. 9, άρθρο 28, νόμος 3418/05

1.2 Πειθαρχικές ποινές

Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται στους υπαλλήλους, όπως ορίζονται από το άρθρο 109 του Υπαλληλικού Κώδικα είναι οι εξής:

α) Η έγγραφη επίπληξη, η οποία θίγει μόνο ηθικά τον υπάλληλο. Η προφορική επίπληξη από τον προϊστάμενο για τη μη ικανοποιητική άσκηση των καθηκόντων, έχει χαρακτήρα έντονης υπόδειξης και δεν αποτελεί πειθαρχική ποινή.

β) Το πρόστιμο έως τις αποδοχές τριών (3) μηνών. Το πρόστιμο υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές που λαμβάνει ο υπάλληλος κατά τον χρόνο της πρώτης πειθαρχικής απόφασης.

γ) Η στέρηση του δικαιώματος για προαγωγή από ένα έως πέντε έτη. Η ποινή αυτή διαφέρει από την παράλειψη του υπαλλήλου από τις προαγωγές επειδή κρίνεται μη προακτέος, ακόμα και αν για τη διαμόρφωση της κρίσης αυτής λήφθηκαν υπόψη, εκτός και των άλλων στοιχείων, και πειθαρχικές ποινές που έχουν υποβληθεί στον υπάλληλο.

δ) Ο υποβιβασμός κατά ένα βαθμό που έχει ως συνέπεια ο υπάλληλος να χάνει τον βαθμό που έχει και να αποκτά τον κατώτερο βαθμό. Σε περίπτωση επιβολής της ποινής αυτής, ο υπάλληλος δεν μπορεί να προαχθεί πάλι πριν περάσει χρονικό διάστημα ίσο προς το μισό του χρόνου προαγωγής.

ε) Η προσωρινή παύση από τρεις έως έξι μήνες με πλήρη στέρηση των αποδοχών.

στ) Η οριστική παύση, δηλαδή η λύση της νομικής σχέσης που συνδέει τον υπάλληλο με το Δημόσιο¹⁴.

¹⁴ Επ. Σπηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, σελ. 135, Αθήνα – Κομοτηνή 2007, Αντ. Ν. Σάκκουλας

Η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί μόνο για τα ακόλουθα παραπτώματα¹⁵:

α) για πράξεις με τις οποίες εκδηλώνεται άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος ή έλλειψη αφοσίωσης στην πατρίδα και την Δημοκρατία.

β) παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς νόμους,

γ) αποδοχή οποιασδήποτε υλικής εύνοιας ή ανταλλάγματος για το χειρισμό υπόθεσης από υπάλληλο κατά την άσκηση των υπηρεσιακών καθηκόντων του,

δ) χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπή ή ανάξια για υπάλληλο διαγωγή εντός ή εκτός της υπηρεσίας,

ε) παραβίαση απορρήτων της υπηρεσίας κατά τις κείμενες διατάξεις,

στ) αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων πάνω από είκοσι δύο εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή πάνω από τριάντα εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός έτους,

ζ) εξαιρετικώς σοβαρή απείθεια,

η) άμεση ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχή σε δημοπρασία, την οποία διενεργεί η αρχή στην οποία αυτός ανήκει, ή επιτροπή, μέλος της οποίας είναι αυτός,

θ) εμμονή σε άρνηση προσέλευσης για εξέταση από υγειονομική επιτροπή σύμφωνα με την παρ. 10, άρθρο 56 του νόμου 3528/07. Η διάταξη αυτή καθιστά σαφές πως ο υπάλληλος είναι υποχρεωμένος να παρουσιάζεται για

¹⁵ Παρ. 2, άρθρ. 109, Ν3528/2007

ιατρική εξέταση, εφόσον το ζητήσει η επιτροπή. Αν δεν παρουσιαστεί, δεν χορηγείται αναρρωτική άδεια¹⁶.

Η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί στον υπάλληλο για οποιοδήποτε παράπτωμα αν:

α) κατά την προηγούμενη της διάπραξης του διετία είχαν επιβληθεί τρεις τουλάχιστον πειθαρχικές ποινές ανώτερες του προστίμου αποδοχών ενός μηνός

β) κατά το προηγούμενο της διάπραξης του έτος είχε τιμωρηθεί για το ίδιο αδίκημα με ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών ενός μηνός.

Ο Υ.Κ. δεν καθορίζει αντιστοιχία πειθαρχικών αδικημάτων και πειθαρχικών ποινών παρά μόνο αρνητικά, προκειμένου για την ποινή της οριστικής παύσης, η οποία μπορεί να επιβληθεί σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις. Έτσι με τον περιορισμό αυτό, ο πειθαρχικός δικαστής έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια για την επιμέτρηση της ποινής (Υ.Κ. άρθρα 139, 140), ανάλογα με την, κατά την κρίση του, βαρύτητα του αδικήματος, και για την επιβολή οποιασδήποτε ποινής για οποιοδήποτε αδίκημα. Πάντως για την επιμέτρηση της ποινής πρέπει να λαμβάνονται υπόψη επιβαρυντικές αιτίες (όπως π.χ. είναι το πειθαρχικώς βεβαρημένο παρελθόν του τιμωρηθέντος) οι ιδιαίτερες συνθήκες, κάτω από τις οποίες τελέστηκε το αδίκημα, ή ελαφρυντικές περιστάσεις (όπως π.χ. είναι το λευκό πειθαρχικό παρελθόν του τιμωρηθέντος, οι ευμενείς κρίσεις των προϊσταμένων του, η πολύ καλή υπαλληλική ιδιότητα του, η υπερβολική καταπόνηση, η ιδιάζουσα ψυχική κατάσταση του). Εξάλλου, κατά πάγια αρχή του πειθαρχικού δικαίου, οι διατάξεις που προβλέπουν ποινές δεν επιδέχονται διασταλτική ερμηνεία ή εφαρμογή¹⁷.

Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται στους ιατρούς του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. όπως αυτές προβλέπονται από τις ειδικές διατάξεις είναι οι εξής:

- Έγγραφη επίπληξη

¹⁶ Παρ.1, άρθρ. 109, Ν3528/2007

¹⁷ Επ. Σπηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, σελ. 136, Αθήνα – Κομοτηνή 2007, Αντ. Ν. Σάκκουλας

- Πρόστιμο μέχρι των αποδοχών δέκα μηνών
- Διακοπή του δικαιώματος για την υποβολή υποψηφιότητας για κατάληψη θέσης ανώτερου βαθμού από ένα μέχρι πέντε χρόνια. Για τη διακοπή υπολογίζεται μόνο ο χρόνος κατά τον οποίο ο τιμωρούμενος έχει τα προς προαγωγή τυπικά προσόντα.
- Προσωρινή παύση μέχρι δυο χρόνια.
- Οριστική παύση
- Αφαίρεση της άδειας άσκησης επαγγέλματος προσωρινά μέχρι δυο χρόνια ή οριστικά¹⁸

Η διακοπή του δικαιώματος για υποβολή υποψηφιότητας για κατάληψη θέσεως ανώτερου βαθμού μπορεί να επιβληθεί στην περίπτωση που ο ιατρός έχει διαπράξει ένα από τα ακόλουθα αδικήματα:

- Δωροληψία και ιδίως λήψη αμοιβής ή αποδοχή οποιασδήποτε άλλης περιουσιακής παροχής για την προσφορά οποιασδήποτε ιατρικής υπηρεσίας.
- Συνεργασία με ιατρούς, που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, ή και με ιδιωτικές κλινικές, καθώς και η άσκηση της ιατρικής ως ελεύθερο επάγγελμα πλην της συνεργασίας για αποκλειστικούς επιστημονικούς λόγους.
- Παράβαση των κανόνων της ιατρικής δεοντολογίας.
- Άνιση μεταχείριση αρρώστων στην παροχή ιατρικών φροντίδων ή απρεπής συμπεριφορά προς αυτούς.

¹⁸ Παρ.2, άρθρ.77, Ν2071/1992

- Χρησιμοποίηση της θέσης για εξυπηρέτηση ατομικών συμφερόντων ή τρίτων
- Ατελή και μη έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων τους
- Αδικοιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων
- Άρνηση ή παρελκυστική καθυστέρηση παροχής υπηρεσίας
- Μη πρόποσα συμπεριφορά προς τους πολίτες , τους προϊστάμενους και λοιπούς υπαλλήλους
- Μη έγκαιρη κατάρτιση εκθέσεων, ως και τη σύνταξη έκθεσης ουσιαστικών προσόντων από προϊστάμενο κριτή, χωρίς την επιβαλλόμενη αμεροληψία και αντικειμενικότητα
- Παράβαση της εκ των κανόνων της ιατρικής δεοντολογίας, επιβαλλόμενης εχεμύθειας
- Χρησιμοποίηση πληροφοριών τις οποίες έχουν από την υπηρεσία τους, για να αποκτήσουν όφελος οι ίδιοι ή τρίτοι
- Φθορά λόγω κακής χρησιμοποίησης, εγκατάλειψη ή παράνομη χρησιμοποίηση πράγματος που ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου¹⁹.

Η ποινή αφαίρεσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος μπορεί να επιβληθεί για τα εξής αδικήματα:

- Την άσκηση ελεύθερου ή άλλου επαγγέλματος από τους ιατρούς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης ή την κατοχή άλλης θέσης, εκτός από αυτά που έχουν σχέση με συγγραφική, καλλιτεχνική ή

¹⁹ Παρ.3, άρθρ.77, Ν2071/1992

διδασκτική δραστηριότητα. Το ίδιο ισχύει και για τους ιατρούς μερικής απασχόλησης καθώς και για τους ιατρούς συμβούλους.

- Την δωροληψία και ιδίως η λήψη αμοιβής και την αποδοχή οποιασδήποτε άλλης περιουσιακής παροχής για την προσφορά οποιασδήποτε ιατρικής υπηρεσίας²⁰.

Η ποινή οριστικής παύσης και η ποινή προστίμου από 800.000 δραχμές μέχρι 4.000.000 δραχμές μπορεί να επιβληθεί στην περίπτωση που ο ιατρός έχει διαπράξει ένα από τα επόμενα πειθαρχικά αδικήματα:

- Την άσκηση ελεύθερου ή άλλου επαγγέλματος από τους ιατρούς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης ή την κατοχή άλλης θέσης, εκτός από αυτά που έχουν σχέση με συγγραφική, καλλιτεχνική ή διδασκτική δραστηριότητα. Το ίδιο ισχύει και για τους ιατρούς μερικής απασχόλησης καθώς και για τους ιατρούς συμβούλους.
- Την δωροληψία και ιδίως η λήψη αμοιβής και την αποδοχή οποιασδήποτε άλλης περιουσιακής παροχής για την προσφορά οποιασδήποτε ιατρικής υπηρεσίας²¹.

Η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί για τα εξής πειθαρχικά αδικήματα:

- Για τα πειθαρχικά αδικήματα που ορίζει η παρ 4 του άρθρου 207 του π.δ. 611/1977 που είναι τα ακόλουθα²²:
 - Η παράβαση του άρθρου 206 παρ. 1 εδαφ. α': «η έλλειψη πίστωσης και αφοσιώσεως προς την πατρίδα και τα εθνικά ιδεώδη, ως και η επιδίωξις, έργω ή λόγω, της διαβίαιων μέσων ανατροπής του υφισταμένου πολιτειακού ή κοινωνικού

²⁰ Παρ.4, άρθρ.77, Ν2071/1992

²¹ Παρ.5, άρθρ.77, Ν2071/1992

²² Παρ. 4, άρθρ. 207, π.δ.611/1977

καθεστώτος²³»,

- ii. Παράβαση καθήκοντος κατά τον ποινικό ή άλλους ειδικούς νόμους,
- iii. Αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση του καθήκοντος για τριάντα τουλάχιστον μέρες,
- iv. Παραβίαση του απορρήτου της υπηρεσίας κατά την παρ. 2 του άρθρου 72,
- v. Χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπή ή ανάξια υπαλλήλου διαγωγή εντός και εκτός της υπηρεσίας,
- vi. Συμμετοχή σε απεργία κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 23 του Συντάγματος και του εις εκτέλεση αυτού νόμου,
- vii. Διάπραξη εντός του ίδιου χρόνου αδικήματος που επισύρει την ποινή προστίμου ίσου με τις αποδοχές ενός μήνα και αδικήματος που επισύρει αυτή ή βαρύτερη ποινή,
- viii. Διάπραξη εντός διετίας του ίδιου αδικήματος που επισύρει τρεις πειθαρχικές ποινές βαρύτερες του προστίμου αποδοχών ενός μηνός,
- ix. Η επαναλαμβανόμενη κακή συμπεριφορά προς τους πολίτες,
- x. Κάθε πειθαρχικό αδίκημα που δύναται εκ φύσεως να προκαλέσει δημόσιο σκάνδαλο
- xi. Χρησιμοποίηση πλαγίων μέσων προς αποφυγή ή ματαίωση ή πρόκληση υπηρεσιακών εν γένει μεταβολών.

²³ Παρ. 1, άρθρ. 206, π.δ. 611/1977

- Η δωροληψία και ιδίως η λήψη αμοιβής και η αποδοχή οποιασδήποτε άλλης περιουσιακής παροχής για την προσφορά οποιασδήποτε ιατρικής υπηρεσίας.
- Η συνεργασία με ιατρούς, που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, ή με ιδιωτικές κλινικές, καθώς και η πλήρης, αποκλειστική ή μερική απασχόληση και κατοχή άλλης θέσης, εκτός από τα επαγγέλματα που έχουν σχέση με συγγραφική, καλλιτεχνική ή διδακτική δραστηριότητα πλην της συνεργασίας για αποκλειστικώς επιστημονικούς λόγους.
- Η παράβαση κανόνων της ιατρικής δεοντολογίας.
- Η χρησιμοποίηση θέσης για την εξυπηρέτηση ατομικών συμφερόντων ή συμφερόντων τρίτων ατόμων.
- Η ατελή ή μη έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων τους²⁴.

Η ποινή αφαίρεσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος και η ποινή της οριστικής παύσης, επιβάλλονται υποχρεωτικώς στις περιπτώσεις που έχουν εκδοθεί εις βάρος των ιατρών αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου για το αδίκημα της δωροληψίας και ιδίως της λήψη αμοιβής και αποδοχής οποιασδήποτε άλλης περιουσιακής παροχής για την προσφορά οποιασδήποτε ιατρικής υπηρεσίας.

Με προσωρινή ανάκληση της άδειας άσκησης του επαγγέλματος και προσωρινή παύση από θέση που τυχόν κατέχει στο Δημόσιο για τουλάχιστον δυο έτη και πρόστιμο ποσού 50.000 έως και 200.000 ευρώ, τιμωρείται ο ιατρός που παραβιάζει τους κανόνες που ορίζονται από τον Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας. Δηλαδή²⁵:

- Απαγορεύεται στον ιατρό να εξυπηρετεί, να εξαρτάται, ή να συμμετέχει σε επιχειρήσεις που παρασκευάζουν ή εμπορεύονται φάρμακα ή υγειονομικό υλικό ή να διαφημίζει και να προβάλλει αυτά με οποιονδήποτε τρόπο. Οι περιορισμοί αυτοί δεν αποκλείουν τη δυνατότητα σύναψης διαφανών και συγκεκριμένων σχέσεων εργασίας με επιχειρήσεις που παρασκευάζουν φάρμακα ή υγειονομικό υλικό στους ιατρούς που εκ του νόμου έχουν τη δυνατότητα αυτή²⁶.

²⁴ Παρ.7, άρθρ.77, Ν2071/1992

²⁵ Παρ.2, άρθρ.36, Ν3418/2005

²⁶ Παρ.4, άρθρ.6, Ν3418/2005

- Ο ιατρός που προσφέρει τις υπηρεσίες του στο δημόσιο ή σε οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης απαγορεύεται να αξιώνει, να συμφωνεί ή να εισπράττει από τον ασθενή οποιοδήποτε οικονομικό αντάλλαγμα ή άλλο ωφέλημα οποιασδήποτε φύσης ή να δέχεται υπόσχεση τούτου πέρα από τη μηνιαία ή άλλη αποζημίωση ή αμοιβή του, όπως ορίζονται στο νόμο ή στη σύμβαση του²⁷.
- Απαγορεύεται οποιαδήποτε συναλλαγή που αφορά στη λήψη αμοιβής από ασθενή μεταξύ ιατρών και οποιουδήποτε άλλου λειτουργού υγείας²⁸.
- Απαγορεύεται στον ιατρό να χρησιμοποιεί εικονικούς μεσάζοντες πελάτες ή άλλους με σκοπό την προμήθεια πελατών με ποσοστά, καθώς και να λαμβάνει ποσοστά επί της ιατρικής αμοιβής²⁹.
- Οποιαδήποτε διαγνωστική ή θεραπευτική μέθοδος δεν εφαρμόζεται διεθνώς χαρακτηρίζεται ως πειραματική και επιτρέπεται η εφαρμογή της μόνο ύστερα από έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.). Απαγορεύεται στους ιατρούς να εφαρμόζουν πειραματικές, διαγνωστικές ή θεραπευτικές πράξεις χωρίς τις νόμιμες προϋποθέσεις ή την έγκριση του ΚΕ.Σ.Υ.³⁰
- Απαγορεύεται στον ψυχίατρο να επωφεληθεί από τη θεραπευτική του σχέση με τον άνθρωπο που πάσχει από ψυχικές διαταραχές και να επιτρέψει να υπεισέλθουν στη θεραπεία ανάρμοστες προσωπικές επιθυμίες, συναισθήματα, προκαταλήψεις και πεποιθήσεις, ούτε να χρησιμοποιήσει πληροφορίες που έχουν αποκτηθεί, κατά τη σχέση αυτή, για προσωπικούς λόγους, οικονομικά ή ακαδημαϊκά οφέλη. Η παραβίαση του απορρήτου επιτρέπεται μόνο όταν η τήρηση του θα μπορούσε να επιφέρει σοβαρή σωματική ή ψυχική βλάβη σε αυτόν που πάσχει από ψυχικές διαταραχές ή σε τρίτο πρόσωπο³¹.
- Απαγορεύεται η κλωνοποίηση ως μέθοδος αναπαραγωγής ανθρώπου³².

²⁷ Παρ.5, άρθρ.19, Ν3418/2005

²⁸ Παρ.6, άρθρ.19, Ν3418/2005

²⁹ Παρ.7, άρθρ.19, Ν3418/2005

³⁰ Παρ.4, άρθρ.24, Ν3418/2005

³¹ Παρ.9, άρθρ.28, Ν3418/2005

³² Παρ.4, άρθρ.30, Ν3418/2005

Η ποινή της οριστικής ανάκλησης της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος και η ποινή της οριστικής παύσης επιβάλλεται στην περίπτωση τελέσεως εκ νέου μιας από τις ανωτέρω παραβάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ ΤΟΥ Ε.Σ.Υ.Κ.Α.

2.1 Πειθαρχικά όργανα

Κάθε φορά που ένας ιατρός του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. διαπράττει ένα πειθαρχικό αδίκημα του επιβάλλεται η αντίστοιχη ποινή που προβλέπεται από τον Υπαλληλικό Κώδικα και από τις ειδικές διατάξεις που αφορούν τους ιατρούς. Η ποινή αυτή ορίζεται από τα πειθαρχικά όργανα που προβλέπει τόσο ο Υπαλληλικός Κώδικας, όσο και οι λοιπές διατάξεις. Εξετάζοντας αρχικά τη νομοθεσία που αφορά τους υπαλλήλους ν.π.δ.δ. πειθαρχική εξουσία ασκούν τα εξής όργανα³³:

- α) οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι τους
- β) το διοικητικό συμβούλιο ν.π.δ.δ. για τους υπαλλήλους του νομικού προσώπου
- γ) το υπηρεσιακό συμβούλιο του οικείου φορέα
- δ) το υπηρεσιακό συμβούλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
- ε) το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο
- στ) το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Διοικητικό Εφετείο και ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης

Εκτός από τα παραπάνω πειθαρχικά όργανα, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που αφορούν αποκλειστικά τους ιατρούς του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. , πειθαρχική εξουσία ασκούν και τα ακόλουθα πειθαρχικά όργανα:

- α) ο Διοικητής του νοσοκομείου

³³ Άρθρ. 116, Ν3528/2007

β) ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Μονάδας Κοινωνικής Φροντίδας

γ) το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου

δ) το Διοικητικό Συμβούλιο της Μονάδας Κοινωνικής Φροντίδας

ε) ο Διοικητής της Διοίκησης Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.ΠΕ.)

στ) το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο

ζ) το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο

η) το Κεντρικό Πειθαρχικό Συμβούλιο

θ) το Διοικητικό Εφετείο³⁴

η) ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης³⁵

Αρμόδιος πειθαρχικώς προϊστάμενος είναι αυτός που υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος και η αρμοδιότητα του είναι αμεταβίβαστη. Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι και το διοικητικό συμβούλιο ν.π.δ.δ. επιλαμβάνονται αυτεπαγγέλτως και έχουν δικαίωμα να ζητήσουν την παραπομπή σε αυτούς της πειθαρχικής υπόθεσης εφόσον δεν έχει εκδοθεί πειθαρχική απόφαση. Στην περίπτωση που το παράπτωμα επισύρει ποινή ανώτερη της αρμοδιότητάς τους, παραπέμπουν την υπόθεση σε οποιονδήποτε ανώτερο πειθαρχικώς προϊστάμενο μέχρι και τον Υπουργό ή και το διοικητικό συμβούλιο του ν.π.δ.δ.. Αν και ο Υπουργός και το διοικητικό συμβούλιο του ν.π.δ.δ. κρίνει ότι η προσήκουσα τιμή είναι ανώτερη και της δικής τους αρμοδιότητας, παραπέμπει το θέμα στο υπηρεσιακό συμβούλιο³⁶.

³⁴ Παρ. 2, άρθρ. 11, Ν3329/2005

³⁵ Παρ. 2, άρθρ. 36, Ν3418/2005

³⁶ Παρ. 2-6, άρθρ.118, Ν3528/2007

Με τον όρο πειθαρχικώς προϊστάμενοι των υπαλλήλων των ν.π.δ.δ. εννοούμε τους εξής³⁷ :

- α) ο Υπουργός
- β) ο γενικός γραμματέας Υπουργείου ή Γενικής Γραμματείας
- γ) ο γενικός γραμματέας αυτοτελούς υπηρεσίας
- δ) ο γενικός γραμματέας Περιφέρειας
- ε) ο ειδικός γραμματέας
- στ) ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης
- ζ) ο προϊστάμενος διεύθυνσης
- η) ο διοικητής ή ο πρόεδρος του συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί διοίκηση, ο υποδιοικητής, ο γενικός γραμματέας ή ο αναπληρωτής γενικός γραμματέας, για όλους τους υπαλλήλους του νομικού προσώπου
- θ) ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης

Όλοι οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι μπορούν να επιβάλλουν την ποινή της έγγραφης επίπληξης.

Οι ακόλουθοι προϊστάμενοι μπορούν να επιβάλλουν την ποινή του προστίμου³⁸:

- α) ο Υπουργός ως και τις αποδοχές ενός μήνα
- β) ο γενικός γραμματέας Υπουργείου ή Γενικής Γραμματείας ή αυτοτελούς υπηρεσίας, ο γενικός γραμματέας Περιφέρειας και ο ειδικός γραμματέας έως και τα δυο τρίτα των μηνιαίων αποδοχών

³⁷ Παρ. 1, άρθρ.117, Ν3528/2007

³⁸ Παρ. 1, άρθρ. 118, Ν3528/2007

γ) ο διοικητής ή ο πρόεδρος συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί διοίκηση, ο υποδιοικητής, ο γενικός γραμματέας ή ο αναπληρωτής γενικός γραμματέας νομικού προσώπου έως και το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών

δ) ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης έως και το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών

ε) ο προϊστάμενος διεύθυνσης έως και το ένα έκτο των μηνιαίων αποδοχών

Ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, νοείται ως ανώτερος πειθαρχικός προϊστάμενος και ασκεί πειθαρχική εξουσία στους υπαλλήλους του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για τους εξής λόγους:

α) ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες

β) αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτηση των πολιτών

γ) μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών

Τα διοικητικά συμβούλια ν.π.δ.δ. μπορούν να επιβάλλουν τις ποινές της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου έως και τις αποδοχές ενός μηνός³⁹.

Τα υπηρεσιακά συμβούλια δύνανται να επιβάλλουν οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή. Τα υπηρεσιακά συμβούλια κρίνουν σε πρώτο βαθμό μετά από παραπομπή της υπόθεσης σ' αυτά και σε δεύτερο βαθμό μετά από άσκηση ένστασης κατά αποφάσεων πειθαρχικώς προϊσταμένων. Τα δευτεροβάθμια πειθαρχικά συμβούλια αποφαινόμενα σε δεύτερο βαθμό μετά από ένσταση κατά αποφάσεων υπηρεσιακών συμβουλίων και σε πρώτο βαθμό στην περίπτωση που ο υπάλληλος αρνηθεί είτε την κλήση του σε απολογία από το μονομελές πειθαρχικό όργανο, είτε την παραπομπή του στο υπηρεσιακό συμβούλιο. Αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο είναι το συμβούλιο

³⁹ Παρ. 1, άρθρ. 119, Ν3528/2007

της υπηρεσίας στην οποία υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος την χρονική στιγμή που διέπραξε το παράπτωμα. Στην περίπτωση που υπηρετεί σε άλλη υπηρεσία με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση ή κατάσταση τη στιγμή που πράττει το παράπτωμα και το παράπτωμα αφορά την άσκηση των καθηκόντων του στην υπηρεσία αυτή, αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο είναι το συμβούλιο της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί.

Ο πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους επιλαμβάνεται την άρση των συγκρούσεων αρμοδιότητας μεταξύ περισσότερων υπηρεσιακών συμβουλίων για την κρίση του ίδιου πειθαρχικού παραπτώματος.

- Οι καταφατικές συγκρούσεις αίρονται, εφόσον δεν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση ενός τουλάχιστον από τα συμβούλια που έχουν επιληφθεί.
- Οι αποφατικές συγκρούσεις αίρονται, εφόσον οι αποφάσεις δυο τουλάχιστον συμβουλίων που έχουν κηρυχθεί αναρμόδια, είναι τελεσίδικες.

Για να ξεκινήσει η διαδικασία της άρσης πρέπει να γίνει αίτηση από την υπηρεσία ή τον υπάλληλο. Στην περίπτωση της καταφατικής σύγκρουσης την άρση μπορεί να την ζητήσει και ο πρόεδρος ενός από τα υπηρεσιακά συμβούλια που έχουν επιληφθεί⁴⁰.

Ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης έχει το δικαίωμα να προσφεύγει⁴¹:

α) ενώπιον του συμβουλίου της Επικρατείας κατά όλων των τελεσίδικων αποφάσεων όλων των πειθαρχικών συμβουλίων των φορέων του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ., για πειθαρχικά αδικήματα που επισύρουν την ποινή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού,

β) ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου κατά όλων των τελεσίδικων αποφάσεων μονομελών ή πειθαρχικών οργάνων των ίδιων ως άνω φορέων.

⁴⁰ Παρ. 1-3, άρθρ. 120, Ν3528/2007

⁴¹ Παρ. 5, άρθρ. 3, Ν3613.2007

Επίσης με την παρ. 5 του άρθρου 3 του Ν3613/2007 παρέχεται στο Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης το δικαίωμα να ασκεί ένσταση κατά οποιαδήποτε απόφασης των πειθαρχικών οργάνων των προαναφερόμενων φορέων παραπέμποντας:

α) στο αμέσως ανώτερο πειθαρχικό όργανο υποθέσεις, για τις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση κατώτερου πειθαρχικού οργάνου,

β) στο οικείο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο υποθέσεις, για τις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση μονομελούς πειθαρχικού οργάνου, με εξαίρεση τις πειθαρχικές αποφάσεις Υπουργών και Υφυπουργών, οι οποίες δεν προσβάλλονται με ένσταση στο υπηρεσιακό συμβούλιο του οικείου φορέα.

Προκειμένου να καταστεί δυνατή η ως άνω άσκηση ένστασης ή προσφυγής εκ μέρους του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης οι φορείς των δημοσίων και των ν.π.δ.δ. οφείλουν να κοινοποιούν στο γραφείο του (Λεωφ. Κηφισίας 1-3, 11523 Αθήνα), όλες τις πειθαρχικές αποφάσεις που εκδίδονται από οποιοδήποτε πειθαρχικό όργανο (μονομελές ή συλλογικό), τις αποφάσεις των υποθέσεων που εκδικάζονται κατόπιν ένστασης του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, καθώς επίσης και τις αποφάσεις του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Στην παρ. 5 του άρθρ. 3 του Ν3613/2007 επισημαίνεται ότι το πεδίο εφαρμογής της πειθαρχικής δικαιοδοσίας του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης υπάγονται και οι αποφάσεις των πειθαρχικών οργάνων που αφορούν τους ιατρούς του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. π.χ. οι αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων των Υγειονομικών Περιφερειών και του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατρών.

Προσφυγή κατά αποφάσεως πειθαρχικού συμβουλίου που επέβαλε την πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης σε ιατρό του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης εξέτασε το Συμβούλιο της Επικρατείας στην περίπτωση Σ.τ.Ε. 1566/2005. Με την προσφυγή αυτή ζητήθηκε η εξαφάνιση ή η μεταρρύθμιση της από 28/8/2002 αποφάσεως του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατρών Ε.Σ.Υ.Κ.Α. με την οποία επεβλήθη στον προσφεύγοντα, Διευθυντή Γαστρεντερολογίας του Γενικού Νοσοκομείου Αλεξανδρούπολης, η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης και πρόστιμο 2.500€ για το αποδιδόμενο σ' αυτόν

πειθαρχικό παράπτωμα της άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος από ιατρό του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης⁴².

Όταν ένας υπάλληλος έχει διαπράξει περισσότερα από ένα παραπτώματα είναι δυνατόν εάν το επιτρέπει το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο, να κρίνονται όλα μαζί, εφόσον αφορούν καθήκοντα υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου ή του ίδιου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Αντίστοιχα είναι δυνατόν να κρίνονται μαζί πολλοί υπάλληλοι που έχουν διαπράξει το ίδιο ή συναφή πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα πάντα με την κρίση του αρμόδιου πειθαρχικού οργάνου. Η διαφοροποίηση επέρχεται στις περιπτώσεις που τα πειθαρχικά όργανα που είναι αρμόδια να επιληφθούν είναι διαφορετικά. Τότε αρμόδιο για την κρίση όργανο είναι:

α) μεταξύ περισσότερων πειθαρχικών προϊσταμένων ιεραρχικώς ανώτερος και σε περίπτωση προϊσταμένων του ίδιου ιεραρχικού επιπέδου, εκείνος που έχει επιληφθεί πρώτος,

β) μεταξύ περισσότερων υπηρεσιακών συμβουλίων, εκείνο που έχει επιληφθεί πρώτο και

γ) μεταξύ πειθαρχικού προϊσταμένου, διοικητικού συμβουλίου των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και υπηρεσιακού συμβουλίου, το τελευταίο⁴³.

Τα πειθαρχικά όργανα που αφορούν τους ιατρούς του Εθνικού Συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης όπως αυτά προβλέπονται από τις ειδικές διατάξεις είναι τα ακόλουθα⁴⁴:

α) ο Διοικητής του Νοσοκομείου

β) ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Μονάδας Κοινωνικής Φροντίδας

γ) το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου

⁴² Σ.τ.Ε. 1566/2005, Διοικητική Δικονομία, 2006, σελ.378

⁴³ Παρ. 1-3, άρθρ.121, Ν3528/2007

⁴⁴ Παρ.2, άρθρ. 11, Ν3329/2005

δ) το Διοικητικό Συμβούλιο της Μονάδας Κοινωνικής Φροντίδας

ε) ο Διοικητής της Διοίκησης Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.Π.Ε.)

στ) το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο

ζ) το Κεντρικό Πειθαρχικό Συμβούλιο

η) το Διοικητικό Εφετείο

θ) ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης⁴⁵

α) Ο Διοικητής του Νοσοκομείου, ως πειθαρχικός προϊστάμενος, μπορεί να επιβάλλει σε βάρος του ιατρικού προσωπικού του Νοσοκομείου, των Κέντρων Υγείας και των Περιφερειακών Ιατρείων της αρμοδιότητας του τις ποινές της επίπληξης και του προστίμου μέχρι το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών.

β) Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Μονάδας Κοινωνικής Φροντίδας, ως πειθαρχικός προϊστάμενος, μπορεί να επιβάλλει σε βάρος του ιατρικού προσωπικού αυτής τις ποινές της επίπληξης και του προστίμου μέχρι τις αποδοχές ενός μήνα.

γ) Το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου, ως συλλογικό πειθαρχικό όργανο μπορεί να επιβάλλει σε βάρος του ιατρικού προσωπικού της αρμοδιότητας του, τις ποινές της επίπληξης και του προστίμου μέχρι τις αποδοχές ενός μήνα.

δ) Το Διοικητικό Συμβούλιο της Μονάδας Κοινωνικής Φροντίδας, ως συλλογικό πειθαρχικό όργανο μπορεί να επιβάλλει σε βάρος του ιατρικού

⁴⁵ Παρ.2, άρθρ.36, Ν3418/2005

προσωπικού της αρμοδιότητας του, τις ποινές της επίπληξης και του προστίμου μέχρι τις αποδοχές ενός μήνα.

ε) Ο Διοικητής της Δ.Υ.Π.Ε. (Διοίκηση Υγειονομικής Περιφέρειας), ως πειθαρχικός προϊστάμενος, μπορεί να επιβάλει σε βάρος του ιατρικού προσωπικού της Δ.Υ.Π.Ε. και όλων των εποπτευόμενων ΦΠΥΥΚΑ (Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης) τις ποινές της επίπληξης και του προστίμου μέχρι το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών.

στ) Το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο που συνιστάται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στην έδρα κάθε Δ.Υ.Π.Ε., είναι αρμόδιο για πειθαρχικά θέματα των ιατρών, εκτός των ειδικευομένων, όλων των εποπτευομένων ΦΠΥΥΚΑ⁴⁶.

Το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο είναι πενταμελές και αποτελείται από:

1. Τον Διοικητή της Δ.Υ.Π.Ε., ως Πρόεδρο και εισηγητή με αναπληρωτή τον Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Υ.Π.Ε.,
2. Δυο Διοικητές Νοσοκομείων της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους, από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης,
3. Έναν ιατρό που ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο,
4. Έναν αιρετό εκπρόσωπο των ιατρών, με βαθμό Διευθυντή, ο οποίος εκλέγεται, με τον αναπληρωτή του, από το σύνολο των ιατρών που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

⁴⁶ Παρ.2, άρθρ.11, Ν3329/2005

Το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο ασκεί πειθαρχική δίωξη σε πρώτο ή σε δεύτερο βαθμό. Όταν δικάζει σε πρώτο βαθμό μπορεί να επιβάλει μόνο τις ποινές που προβλέπονται υπό τα στοιχεία α' έως και γ', στην παράγραφο 1 του άρθρου 39 του νόμου 2519/1997 δηλαδή την ποινή της έγγραφης επίπληξης, την ποινή του προστίμου μέχρι των αποδοχών δέκα μηνών και την ποινή της διακοπής του δικαιώματος για την υποβολή υποψηφιότητας για κατάληψη θέσης ανώτερου βαθμού από ένα μέχρι πέντε χρόνια. Σε δεύτερο βαθμό, κρίνει τις ενστάσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων του Διοικητή της Δ.Υ.Π.Ε., του Διοικητή του Νοσοκομείου, του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου, του Προέδρου και του Διοικητικού Συμβουλίου της Μονάδας Κοινωνικής Φροντίδας. Όταν το Συμβούλιο κρίνει σε δεύτερο βαθμό ένσταση κατά πειθαρχικής απόφασης του Διοικητή της Δ.Υ.Π.Ε., τότε ο τελευταίος εξαιρείται και στη σύνθεση του Συμβουλίου συμμετέχει, ως Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Υ.Π.Ε.. Όταν το Συμβούλιο κρίνει σε δεύτερο βαθμό ένσταση κατά πειθαρχικής απόφασης Διοικητή Νοσοκομείου, τακτικού μέλους του Συμβουλίου, τότε ο τελευταίος εξαιρείται και στη σύνθεση του Συμβουλίου συμμετέχει το αναπληρωματικό μέλος.

Κατά των οριστικών αποφάσεων του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλουν την ποινή προστίμου ισόποσου με τις αποδοχές τεσσάρων μηνών και άνω, μέχρι και τις αποδοχές δέκα μηνών, και την ποινή της διακοπής του δικαιώματος για την υποβολή υποψηφιότητας κατάληψης θέσης ανώτερου βαθμού, επιτρέπεται η άσκηση έφεσης ενώπιον του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου.

ζ) Το Κεντρικό Πειθαρχικό Συμβούλιο δικάζει σε πρώτο βαθμό τα πειθαρχικά αδικήματα που μπορεί να επισύρουν μέχρι και την ποινή της αφαίρεσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος. Σε δεύτερο βαθμό κρίνει τις εφέσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλουν την ποινή πρόστιμου ισόποσου με τις αποδοχές τεσσάρων μηνών και άνω, δηλαδή μέχρι τις αποδοχές δέκα μηνών και την ποινή της διακοπής του δικαιώματος για την υποβολή υποψηφιότητας κατάληψης θέσης ανώτερου βαθμού.

η) Το Διοικητικό Εφετείο εξετάζει τις τελεσίδικες αποφάσεις του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου και τις οριστικές αποφάσεις του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου που υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του, μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης⁴⁷.

Τις ενστάσεις που κρίνει το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, καθώς και τις εφέσεις που κρίνει το Κεντρικό Πειθαρχικό Συμβούλιο και το Διοικητικό Εφετείο δικαιούνται να ασκήσουν οι εξής:

1. Ο λειτουργός ή υπάλληλος, εντός προθεσμίας τριάντα ημερών από την ημέρα που του κοινοποιήθηκε η απόφαση.
2. Κατά του λειτουργού ή υπαλλήλου, ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μέσα σε τριάντα ημέρες από την έκδοση της απόφασης⁴⁸.

Τα μονομελή πειθαρχικά όργανα οφείλουν να εκδίδουν την απόφαση τους μέσα σε ένα μήνα από την ημέρα παραλαβής του πειθαρχικού φακέλου. Τα συλλογικά πειθαρχικά όργανα οφείλουν να εκδίδουν την απόφαση τους μέσα σε δυο μήνες από την ημέρα παραλαβής του πειθαρχικού φακέλου. Η υπαίτια παράβαση των προθεσμιών αυτών αποτελεί παράβαση του πειθαρχικού καθήκοντος και διώκεται πειθαρχικά⁴⁹.

θ) Ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι πειθαρχικώς προϊστάμενος των Διοικητών των Δ.Υ.Π.Ε., των Διοικητών και Αναπληρωτών Διοικητών των Νοσοκομείων και των Προέδρων των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας⁵⁰.

Ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μετά από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ιατρική Ηθικής και Δεοντολογίας μπορεί να

⁴⁷ Παρ.2, άρθρ.11, Ν3329/2005

⁴⁸ Παρ.3, άρθρ.11, Ν3329/2005

⁴⁹ Παρ. 4, άρθρ.11, Ν3329/2005

⁵⁰ Παρ. 5, άρθρ.11, Ν3329/2005

επιβάλλει την ποινή της προσωρινής ανάκλησης της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος, την ποινή της προσωρινής παύσης από θέση που κατέχει στο δημόσιο για τουλάχιστον δυο έτη και την ποινή της επιβολής προστίμου ύψους 50.000 έως και 200.000€ στους ιατρούς που ασκούν τα επόμενα πειθαρχικά αδικήματα⁵¹:

- ❖ Η εξυπηρέτηση, εξάρτηση ή συμμετοχή σε επιχειρήσεις που παρασκευάζουν ή εμπορεύονται φάρμακα ή υγειονομικό υλικό καθώς και η διαφήμιση ή προβολή αυτών⁵².
- ❖ Η αποδοχή ή είσπραξη, που προσφέρει τις υπηρεσίες του στο δημόσιο τομέα ή σε οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης, από τον ασθενή, οποιουδήποτε οικονομικού ανταλλάγματος ή άλλου ωφελήματος οποιασδήποτε φύσης. Καθώς επίσης και η αποδοχή υπόσχεσης του ασθενούς πέρα από την μηνιαία ή άλλη αποζημίωση ή αμοιβή του, όπως ορίζονται στο νόμο ή στη σύμβαση του.
- ❖ Η συμμετοχή σε οποιαδήποτε συναλλαγή που αφορά στη λήψη αμοιβής από ασθενή μεταξύ ιατρών και οποιουδήποτε άλλου λειτουργού υγείας.
- ❖ Η χρησιμοποίηση εικονικών μεσαζόντων πελατών ή άλλων με σκοπό την προμήθεια πελατών με ποσοστά, καθώς και η λήψη ποσοστών επί της ιατρικής αμοιβής⁵³.
- ❖ Η εφαρμογή οποιασδήποτε διαγνωστικής ή θεραπευτικής μεθόδου που δεν εφαρμόζεται διεθνώς δηλαδή οποιασδήποτε πειραματικής μεθόδου που δεν έχει έγκριση από το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.). Οι ιατροί που εφαρμόζουν πειραματικές, διαγνωστικές ή θεραπευτικές πράξεις χωρίς τις προϋποθέσεις του Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας ή την

⁵¹ Παρ. 2, άρθρ.36, Ν3418/2005

⁵² Παρ. 4, άρθρ.6, Ν3418/2005

⁵³ Παρ. 5-7, άρθρ.19, Ν3418/2005

έγκριση του ΚΕ.Σ.Υ., τιμωρούνται με την ποινή της οριστικής αφαίρεσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος⁵⁴.

- ❖ Η παραβίαση του απορρήτου από τον ψυχίατρο. Δεν επιτρέπεται στον ψυχίατρο να επωφεληθεί από τη θεραπευτική του σχέση με τον άνθρωπο που πάσχει από ψυχικές διαταραχές και να επιτρέψει να υφιστάσθουν στη θεραπεία ανάρμοστες προσωπικές επιθυμίες, συναισθήματα, προκαταλήψεις και πεποιθήσεις. Επίσης δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν πληροφορίες που έχουν αποκτηθεί κατά τη σχέση αυτή, για προσωπικούς λόγους, οικονομικά ή ακαδημαϊκά οφέλη. Επιτρέπεται η παραβίαση του απορρήτου, μόνο όταν η τήρηση του θα μπορούσε να επιφέρει σοβαρή σωματική ή ψυχική βλάβη σε αυτόν που πάσχει από ψυχικές διαταραχές ή σε τρίτο πρόσωπο⁵⁵.
- ❖ Η κλωνοποίηση ως μέθοδος αναπαραγωγής ανθρώπου⁵⁶.

⁵⁴ Παρ. 4, άρθρ.24, Ν3418/2005

⁵⁵ Παρ. 9, άρθρ.28, Ν3418/2005

⁵⁶ Παρ. 4, άρθρ.30, Ν3418/2005

2.2 Πειθαρχική διαδικασία

Η πειθαρχική διαδικασία περιλαμβάνει τους κανόνες άσκησης της πειθαρχικής εξουσίας, δηλαδή τους κανόνες που ρυθμίζουν : α) τα διοικητικά όργανα που είναι αρμόδια για την δίωξη και την εξακρίβωση της τέλεσης ενός πειθαρχικού αδικήματος, την επιβολή των πειθαρχικών ποινών και την εκτέλεση των πειθαρχικών αποφάσεων και β) τις πράξεις (προπαρασκευαστικές και εκτελεστικές διοικητικές πράξεις) που είναι αναγκαίες για τις ενέργειες αυτές καθώς και τις σχετικές πράξεις του διωκόμενου υπαλλήλου. Βασικό χαρακτηριστικό της πειθαρχικής διαδικασίας είναι η προσαρμογή της προς την ποινική δικονομία με σκοπό την προστασία του διωκόμενου υπαλλήλου. Κύρια μέσα της προστασίας αυτής είναι :

α) η διαδικασία εξακρίβωσης της τέλεσης του πειθαρχικού αδικήματος,

β) η παροχή στον διωκόμενο υπάλληλο της δυνατότητας υπεράσπισης και

γ) η αμερόληπτη κρίση των πειθαρχικών οργάνων⁵⁷.

⁵⁷ Επ. Σπηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, σελ. 140, Αθήνα – Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκκουλας

2.2.1 Το στάδιο της προδικασίας

Οι πράξεις που περιλαμβάνονται στην πειθαρχική διαδικασία εντάσσονται σε δυο στάδια, δηλαδή στο στάδιο της προδικασίας και στο στάδιο της εκδίκασης της υπόθεσης. Η προδικασία περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες.

α) Την προκαταρκτική έρευνα (ΥΚ άρθρο 126), δηλαδή την προκαταρκτική άτυπη συλλογή και καταγραφή πληροφοριών και στοιχείων για το εικαζόμενο πειθαρχικό αδίκημα, την οποία διεξάγει ο πειθαρχικώς προϊστάμενος.

β) Ένορκη διοικητική εξέταση, η οποία ενεργείται όταν υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ή σαφείς ενδείξεις ότι διαπράχθηκε πειθαρχικό παράπτωμα. Ως σκοπό έχει την συλλογή των αναγκαίων στοιχείων καθώς και τον προσδιορισμό των ενεχομένων προσώπων. Διατάσσεται από οποιονδήποτε πειθαρχικώς προϊστάμενο και ενεργείται από υπάλληλο με βαθμό Α' και πάντως όχι κατώτερου βαθμού του ενδεχομένου, ο οποίος και υποβάλλει σχετική αιτιολογημένη έκθεση.

γ) Την ανάκριση, που διεξάγεται εάν ο πειθαρχικώς προϊστάμενος ή το πειθαρχικό συμβούλιο, στο οποίο η υπόθεση παραπέμφθηκε, κρίνει ότι η υπόθεση χρειάζεται περισσότερη διερεύνηση. Το Συμβούλιο Επικρατείας (ΣΕ) έκρινε (ΣΕ 909/1989), ότι η ανάκριση είναι υποχρεωτική κατά τη διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου, ενώ είναι προαιρετική ενώπιον του μονομελούς πειθαρχικού οργάνου. Την υποχρέωση αυτή καθιερώνει και ο ΥΚ στην παράγραφο 1 του άρθρου 127. Κατ' εξαίρεση η ανάκριση δεν είναι υποχρεωτική, όταν :

- i. Η αντικειμενική υπόσταση του αδικήματος προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση,
- ii. Ο υπάλληλος ομολογεί στην απολογία του την διάπραξη του αδικήματος,
- iii. Ο υπάλληλος συλλαμβάνεται επ' αυτοφώρω κατά τη διάπραξη ποινικού αδικήματος, το οποίο συνιστά και πειθαρχικό αδίκημα,
- iv. Έχει προηγηθεί προανάκριση ή ανάκριση για το ποινικό σκέλος της υπόθεσης που συνιστά και πειθαρχικό αδίκημα και

- ν. Έχει διενεργηθεί ένορκη διοικητική εξέταση (ΕΔΕ) ή άλλη ένορκη εξέταση πριν από την έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου ή προκύπτει η διάπραξη του αδικήματος από έκθεση δικαστικού ή ελεγκτικού διοικητικού οργάνου.

Την ανάκριση διεξάγει ο πειθαρχικώς προϊστάμενος ή υπάλληλος, τον οποίο ορίζει, ή εάν την διέταξε το πειθαρχικό συμβούλιο, υπάλληλος που ορίζει το συμβούλιο, με την εξαίρεση των προσώπων που προβλέπει η παρ. 3 του άρθρ. 128 του ΥΚ⁵⁸. Σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρ. 128 του ΥΚ για την ανακριτική πράξη συντάσσεται έκθεση που υπογράφεται από όσους συνέπραξαν. Αν κάποιος από αυτούς είναι αναλφάβητος ή αρνείται να υπογράψει, γίνεται σχετική μνεία στην έκθεση⁵⁹.

Σε κάθε περίπτωση ο υπάλληλος, πρέπει να είναι τουλάχιστον ομοιόβαθμος του εγκαλουμένου σύμφωνα με την παρ.2, άρθρ. 127 του ΥΚ.. Η ανάκριση είναι μυστική.

Ο ΥΚ καθορίζει ποιες είναι οι ανακριτικές πράξεις και τον τρόπο διενέργειάς τους. Οι ανακριτικές πράξεις είναι οι εξής:

- i. Η αυτοψία διενεργείται αυτοπροσώπως από εκείνον που διεξάγει την πειθαρχική ανάκριση με την παρουσία γραμματέα⁶⁰.
- ii. Η αυτοψία δημοσίων εγγράφων ή εγγράφων ιδιωτικών που έχουν κατατεθεί σε δημόσια αρχή, ενεργείται στο γραφείο όπου φυλάσσονται. Έγγραφα που κατέχονται από ιδιώτη, παραδίδονται στον ανακριτή και επιστρέφονται υποχρεωτικώς μετά το τέλος της πειθαρχικής διαδικασίας. Ο ανακριτής ύστερα από αίτηση του ιδιώτη, υποχρεούται να χορηγεί ατελώς απόδειξη παραλαβής και επίσημο αντίγραφο των εγγράφων που παραλήφθηκαν. Κατ' εξαίρεση η αυτοψία ιδιωτικών εγγράφων, τα οποία είναι απολύτως αναγκαία για την διεκπεραίωση, τρέχουσας υπόθεσης του κατόχου τους ή άλλου προσώπου, διενεργείται από τον ανακριτή στον τόπο όπου βρίσκονται⁶¹.
- iii. Η εξέταση μαρτύρων. Οι μάρτυρες εξετάζονται ενόρκως σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Η μη εμφάνιση ή η άρνηση

⁵⁸ Επ. Σπηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, σελ. 145, Αθήνα – Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκκουλας

⁵⁹ Παρ.3, άρθρ 128, Ν3528/2007

⁶⁰ Παρ. 1, άρθρ.129, Ν3528/2007

⁶¹ Παρ. 2,3, άρθρ.129, Ν3528/2007

κατάθεσης του μάρτυρα χωρίς εύλογη αιτία αποτελεί πλημμέλημα. Εύλογη αιτία θεωρείται και η συγγένεια του διωκόμενου με το μάρτυρα σε ευθεία γραμμή ή έως και το δεύτερο βαθμό σε πλάγια γραμμή. Ο διωκόμενος δικαιούται κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής ανάκρισης και της ένορκης διοικητικής εξέτασης και μέχρι το τέλος της εξέτασης του να ζητήσει εγγράφως την εξέταση μαρτύρων. Ο ανακριτής υποχρεούται να εξετάσει πέντε τουλάχιστον από τους προτεινόμενους μάρτυρες⁶².

iv. Πραγματογνωμοσύνη . Ως πραγματογνώμονες ορίζονται δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι ν.π.δ.δ. και Ο.Τ.Α. καθώς και αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας και του λιμενικού σώματος. Οι πραγματογνώμονες, πριν από τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης, ορκίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας⁶³.

v. Εξέταση διωκόμενου. Κατά την πειθαρχική ανάκριση καλείται οπωσδήποτε για εξέταση ο διωκόμενος υπάλληλος. Ο υπάλληλος εξετάζεται ανωμοτί και μπορεί να παρίσταται μετά δικηγόρου. Η μη προσέλευση του διωκόμενου ή η άρνηση του να εξετασθεί, δεν εμποδίζει την πρόοδο της ανάκρισης⁶⁴.

Οι ενέργειες που ακολουθούν μετά την ανάκριση προβλέπονται από το άρθρο 133 του ΥΚ.. Ο πρόεδρος του υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν λάβει το παραπεμπτήριο έγγραφο, ορίζει ως εισηγητή της πειθαρχικής υπόθεσης ένα από τα μέλη του συμβουλίου, στο οποίο και παραδίδεται ο φάκελος. Ο πρόεδρος του συμβουλίου όταν διαβιβαστεί σ' αυτόν το πόρισμα της πειθαρχικής ανάκρισης ή σε περίπτωση μη διενέργειας πειθαρχικής ανάκρισης, όταν κρίνει ότι η υπόθεση είναι ώριμη για συζήτηση, την εισάγει στο υπηρεσιακό συμβούλιο για να αποφασίσει την κλήση σε απολογία του διωκόμενου υπαλλήλου ή την απαλλαγή του χωρίς αυτή⁶⁵.

δ) Την κλήση σε απολογία. Μετά το τέλος της προανάκρισης, εάν κατά την κρίση του πειθαρχικώς προϊσταμένου δεν διαπιστώθηκε το πειθαρχικό αδίκημα, η πειθαρχική δίωξη τερματίζεται με αιτιολογημένη έκθεση του πειθαρχικώς προϊσταμένου. Εάν η υπόθεση χρειάζεται περισσότερη διερεύνηση, διεξάγεται ανάκριση. Εάν το αδίκημα βεβαιώθηκε από την προκαταρκτική έρευνα ή την

⁶² Παρ.1,2,3, άρθρ.130, Ν3528/2007

⁶³ Άρθρ. 131, Ν3528/2007

⁶⁴ Άρθρ.132, Ν3528/2007

⁶⁵ Παρ.1,2, άρθρ.133, Ν3528/2007

ανάκριση, ο διωκόμενος υπάλληλος καλείται σε απολογία από τον πειθαρχικώς προϊστάμενο, εφόσον το αδίκημα επισύρει ποινή που μπορεί να επιβάλει ο ίδιος. Στην αντίθετη περίπτωση ο πειθαρχικώς προϊστάμενος παραπέμπει την υπόθεση στον αμέσως επόμενο πειθαρχικό προϊστάμενο. Για τον ίδιο λόγο μπορεί να γίνει παραπομπή μέχρι τον Υπουργό, ο οποίος είτε καλεί τον διωκόμενο σε απολογία ή, εάν κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί ποινή βαρύτερη από πρόστιμο ίσο με αποδοχές ενός μηνός, παραπέμπει την υπόθεση στο πειθαρχικό συμβούλιο, με έγερση της «πειθαρχικής αγωγής» (ΥΚ άρθρα 123 – 124).

Η κλήση σε απολογία, όπως ρυθμίζεται από το άρθρο 135 του ΥΚ, είναι βασικό μέσο προστασίας του διωκόμενου και πρέπει να περιέχει σαφώς και λεπτομερώς τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία συγκροτούν την αντικειμενική υπόσταση του πειθαρχικού αδικήματος που αποδίδεται στον διωκόμενο και τον νομικό χαρακτηρισμό του ως αδικήματος⁶⁶. Η απολογία υποβάλλεται στον διωκόμενο με δυο τρόπους: α) εγγράφως, ως κύρια απολογία ενώπιον οποιουδήποτε πειθαρχικού οργάνου, β) προφορικώς, ως «συμπληρωματική» απολογία, δηλαδή εφόσον έχει υποβληθεί προηγουμένως η έγγραφη απολογία ως κύρια. Η «συμπληρωματική απολογία επιτρέπεται μόνο ενώπιον συλλογικού πειθαρχικού οργάνου⁶⁷. Η κλήση σε απολογία κοινοποιείται στον διωκόμενο, στον οποίο και τάσσεται προθεσμία για την υποβολή της. Ο διωκόμενος έχει το δικαίωμα, κατά τις διατάξεις της παρ.3, άρθρ.135 του ΥΚ, μετά την επίδοση της κλήσης, να ζητήσει με αίτησή του να λάβει γνώση της πειθαρχικής δικογραφίας. Η παράλειψη της κλήσης σε απολογία μπορεί να καλυφθεί με την υποβολή έγγραφου απολογίας (παρ. 2, άρθρ.123, ΥΚ)ή την προέλευση του διωκόμενου στον πειθαρχικό δικαστή.

ε) Την έγερση της «πειθαρχικής αγωγής» από τον Υπουργό για την παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο. Η έγερση είναι υποχρεωτική, εάν υπάρχει σχετική αιτιολογημένη πρόταση της υπηρεσίας (παρ. 1, άρθρ.123, ΥΚ). Η πειθαρχική αγωγή πρέπει επίσης να περιλαμβάνει σαφώς και λεπτομερώς όλα τα πραγματικά περιστατικά που αποτελούν την αντικειμενική υπόσταση του πειθαρχικού αδικήματος και τα στοιχεία που πιθανολογούν την ενοχή του διωκόμενου υπαλλήλου. Η παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο δεν επιτρέπεται, εφόσον έχει εκδοθεί οριστική απόφαση για το ίδιο αδίκημα από οποιοδήποτε πειθαρχικό όργανο (παρ. 3, άρθρ.123, ΥΚ).

⁶⁶ Επ. Σηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, σελ. 146, Αθήνα – Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκκουλας

⁶⁷ Α. Ι. Τάχος – Ι. Α. Συμεωνίδης, Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα, σελ.1397,αθήνα – Θεσσαλονίκη 2007, Σάκκουλα

Με την έγερση της πειθαρχικής αγωγής, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να διατάξει συμπληρωματική ανάκριση εάν δεν διαταχθεί συμπληρωματική ανάκριση ή μετά την υποβολή του σχετικού πορίσματος, το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει είτε την απαλλαγή του διωκόμενου υπαλλήλου είτε την κλήση του σε απολογία σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2, άρθρ.133 του ΥΚ. Η κλήση σε απολογία από το πειθαρχικό συμβούλιο περιέχει τα στοιχεία της πειθαρχικής αγωγής και εφαρμόζονται όσα ισχύουν για την κλήση σε απολογία από τον πειθαρχικώς προϊστάμενο.

στ) Την απολογία που είναι καταρχήν έγγραφη. Ο διωκόμενος μπορεί να ζητήσει εύλογη προθεσμία για την υποβολή εγγράφων.

2.2.2 Η εκδίκαση της πειθαρχικής υπόθεσης

Όταν η υπόθεση δεν έχει παραπεμφθεί στο πειθαρχικό συμβούλιο, ο πειθαρχικώς προϊστάμενος, που μεταβάλλεται σε πειθαρχικό δικαστή, προβαίνει σε εκτίμηση των αποδείξεων. Εάν σχηματιστεί πεποίθηση για την ύπαρξη των πραγματικών περιστατικών που συνιστούν στην πραγματική υπόσταση του πειθαρχικού αδικήματος καθώς και για την ύπαρξη υπαιτιότητας και καταλογισμού, εκδίδει την πειθαρχική απόφαση, με την οποία επιβάλλει την ανάλογη, κατά την κρίση του, ποινή σύμφωνα με την αρμοδιότητα του (ΥΚ άρθρο 140).

Εάν η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο πειθαρχικό συμβούλιο (πειθαρχικός δικαστής), ο πρόεδρος προσδιορίζει την ημερομηνία της πειθαρχικής δίκης με πράξη του που κοινοποιεί στον διωκόμενο υπάλληλο. Ο διωκόμενος δικαιούται να ζητήσει την αυτοπρόσωπη εμφάνιση του μετά ή δια πληρεξούσιου δικηγόρου⁶⁸. Η μη προσέλευση του διωκόμενου δεν εμποδίζει την πρόοδο της διαδικασίας⁶⁹.

Μετά την τυχόν ακρόαση του διωκόμενου το πειθαρχικό συμβούλιο, όπως και ο πειθαρχικώς προϊστάμενος, ως πειθαρχικός δικαστής, εκτιμά τις αποδείξεις, σχηματίζει πεποίθηση για την ύπαρξη ή ανυπαρξία των στοιχείων του αδικήματος και εκδίδει την πειθαρχική απόφαση (ΥΚ άρθρα 139 και 140). Με την απόφαση του το πειθαρχικό συμβούλιο είτε απαλλάσσει τον υπάλληλο, οπότε λήγει η πειθαρχική δίωξη, είτε του επιβάλλει την προσήκουσα ποινή.

Η πειθαρχική απόφαση πρέπει να περιέχει ορισμένα στοιχεία που καθορίζει ο ΥΚ στην παρ. 2 του άρθρου 140 και πλήρη, ειδική αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν στην αντικειμενική υπόσταση του αδικήματος, τα στοιχεία της υπαιτιότητας και της ενοχής του υπαλλήλου καθώς και τον νομικό χαρακτηρισμό. Επίσης η απόφαση καταλογίζει τις δαπάνες της πειθαρχικής διαδικασίας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρ. 146 του ΥΚ. Η απόφαση κοινοποιείται στον τιμωρηθέντα υπάλληλο.

Κατά των αποφάσεων των πειθαρχικώς προϊσταμένων, πλην των αποφάσεων των Υπουργών, των προϊσταμένων των ανεξάρτητων αρχών, του μονομελούς οργάνου που ασκεί τη διοίκηση ν.π.δ.δ. και του Διοικητή του Αγίου Όρους, μπορούν να ασκήσουν ένσταση στο πειθαρχικό συμβούλιο:

⁶⁸ Επ. Σπηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιούπαλληλικού Δικαίου, σελ. 148, Αθήνα – Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκκουλας

⁶⁹ Παρ. 2, άρθρ. 136, Ν3528/2007

- i. Ο υπάλληλος, ο οποίος τιμωρήθηκε, κατά της απόφασης που του επιβάλλει ποινή («καταγνωστική» απόφαση) και
- ii. Οποιοσδήποτε ανώτερος πειθαρχικώς προϊστάμενος, ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ν.π.δ.δ. και ο Υπουργός ή Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας που ασκεί εποπτεία επί του νομικού προσώπου, στο οποίο υπηρετεί ο υπάλληλος, είτε υπέρ του υπαλλήλου, κατά της καταγνωστικής απόφασης, είτε υπέρ της Διοίκησης, τόσο κατά της καταγνωστικής όσο και κατά της απαλλακτικής απόφασης.

Επίσης σε ένσταση εκ μέρους του υπαλλήλου ενώπιον του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου υπόκεινται οι αποφάσεις των υπηρεσιακών συμβουλίων, με τις οποίες επιβάλλεται ποινή προστίμου αποδοχών δυο μηνών και άνω, και όλων των βαρύτερων. Αντιθέτως, όλες οι αποφάσεις του υπηρεσιακού συμβουλίου υπόκεινται σε ένσταση υπέρ της διοίκησης. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών.

Σε περίπτωση άσκησης έφεσης από τον υπάλληλο ή υπέρ αυτού, το πειθαρχικό συμβούλιο δεν μπορεί να χειροτερεύσει τη θέση του τιμωρηθέντος, επιβάλλοντας βαρύτερη ποινή. Στην περίπτωση της έφεσης υπέρ της Διοίκησης, το πειθαρχικό συμβούλιο δεν μπορεί να επιβάλλει ελαφρότερη ποινή. εάν ασκηθούν εφέσεις και από τον υπάλληλο και υπέρ αυτού και υπέρ της Διοίκησης, το πειθαρχικό συμβούλιο είναι ελεύθερο να επιβάλλει ελαφρότερη ή βαρύτερη ποινή, όπως ορίζει η παρ. 4 του άρθρ. 141 του ΥΚ⁷⁰.

Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά των αποφάσεων του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου που επιβάλλει τις πειθαρχικές ποινές του υποβιβασμού ή της οριστικής παύσης.

Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά:

⁷⁰ Επ. Σηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιούπαλληλικού Δικαίου, σελ. 150, Αθήνα – Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκκουλας

- i. Των πειθαρχικών αποφάσεων του Υπουργού, του Διοικητή του Άγιου Όρους, του προέδρου ή του επικεφαλής ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, καθώς και του διοικητή ή του προέδρου συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί τη διοίκηση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου,
- ii. Των αποφάσεων του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου που επιβάλλουν οποιαδήποτε ποινή του προστίμου αποδοχών ενός μηνός και άνω, της στέρησης του δικαιώματος για προαγωγή και της προσωρινής παύσης,
- iii. Των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων⁷¹.

⁷¹ Παρ.1,2, άρθρ.142, Ν3528/2007

2.2.3 Η εκτέλεση της πειθαρχικής υπόθεσης

Η «τελεσίδικη» πειθαρχική απόφαση έχει τη φύση της διοικητικής πράξης και συνεπώς το χαρακτηριστικό της εκτελεστότητας. Η παρ.1 του άρθρου 144 του ΥΚ κάνει σαφές πως η εκτέλεση της είναι υποχρεωτική για τη Διοίκηση. Η απόφαση γίνεται «τελεσίδικη» όταν:

- i. έχει εκδοθεί από πειθαρχικώς προϊστάμενο και δεν ασκήθηκε ένσταση στο πειθαρχικό συμβούλιο μέσα στη νόμιμη προθεσμία ή
- ii. έχει εκδοθεί από το πειθαρχικό συμβούλιο, είτε μετά από έγερση πειθαρχικής αγωγής, είτε μετά από ένσταση.

Η προθεσμία για την άσκηση καθώς και η άσκηση προσφυγής κατά της πειθαρχικής απόφασης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης αυτής, εκτός αν επιβάλλεται η ποινή της προσωρινής ή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού. Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις πειθαρχικών ποινών μπορεί να χορηγηθεί αναστολή εκτελέσεως με δικαστική απόφαση, η οποία ισχύει εφόσον εντός οκτώ μηνών εκδικαστεί η υπαλληλική προσφυγή (ΥΚ παρ.4, άρθρ.142). η σχετική ρύθμιση είναι αμφίβολης συνταγματικότητας, δεδομένου ότι συναρτά την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας όχι από τη στάση του προσφεύγοντος, αλλά από «αντικειμενικούς» λόγους, όπως είναι λ.χ. ο φόρτος του δικαστηρίου.

Η εκτέλεση των πειθαρχικών αποφάσεων περιλαμβάνει ένα σταθερό στοιχείο, κοινό για όλες τις αποφάσεις και ένα στοιχείο που ποικίλει ανάλογα με την επιβαλλόμενη ποινή. το κοινό στοιχείο είναι η καταχώριση της απόφασης στο «προσωπικό μητρώο» (ΥΚ άρθρ. 23) του υπαλλήλου. Η καταχώριση αυτή έχει μεγάλη σημασία, επειδή κατά τον σχηματισμό της κρίσης για την κατάληψη της θέσης προϊσταμένου διεύθυνσης, τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας (ΥΚ άρθρ. 85 και παρ. 2 του άρθρ.145) από το υπηρεσιακό συμβούλιο, οι πειθαρχικές ποινές που έχουν επιβληθεί αποτελούν δυσμενές στοιχείο κρίσης.

Ο ΥΚ προβλέπει στο άρθρο 145, ότι μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα που ποικίλει ανάλογα με τη βαρύτητα της ποινής, οι πειθαρχικές ποινές διαγράφονται

από το προσωπικό μητρώο, εκτός από την ποινή της οριστικής παύσης, εφόσον ο υπάλληλος κατά το χρονικό αυτό διάστημα δεν τιμωρήθηκε με οποιαδήποτε άλλη πειθαρχική ποινή. το διάστημα αυτό αρχίζει από την ημερομηνία της έκδοσης της καταγνωστικής απόφασης. Μετά τη διαγραφή, αφαιρούνται από το προσωπικό μητρώο τα σχετικά με την ποινή στοιχεία και η ποινή δεν λαμβάνεται υπόψη από το υπηρεσιακό συμβούλιο κατά την κρίση του υπαλλήλου.

Όπως ορίζεται από το άρθρο 144 του ΥΚ το μεταβλητό στοιχείο της εκτέλεσης των ποινών είναι κατά περίπτωση:

- i. Για το πρόστιμο, η παρακράτηση των σχετικών ποσών από τις αποδοχές του τιμωρηθέντος. Εάν το ποσό του προστίμου υπερβαίνει το ένα πέμπτο (1/5) των αποδοχών ενός μηνός, η παρακράτηση γίνεται στις αποδοχές περισσότερων μηνών σε ποσό όχι ανώτερο από το ένα πέμπτο (1/5) των μηνιαίων αποδοχών.
- ii. Για την διακοπή του δικαιώματος σε προαγωγή, η παράλειψη του τιμωρηθέντος από τις προαγωγές, αν και συντρέχουν οι τυπικές προϋποθέσεις για την προαγωγή του.
- iii. Για τον υποβιβασμό, η έκδοση της σχετικής διοικητικής πράξης, με την οποία καθορίζεται ο νέος, αμέσως κατώτερος βαθμός του τιμωρηθέντος. Ο τιμωρούμενος κρίνεται για προαγωγή αφού μεσολαβήσει χρονικό διάστημα ίσο προς το μισό του χρόνου που προβλέπει ο νόμος γι αυτήν.
- iv. Για την προσωρινή παύση, η έκδοση της σχετικής διοικητικής πράξης, η οποία συνεπάγεται την αποχή του υπαλλήλου από τα καθήκοντα του και τη μη προσμέτρηση του σχετικού χρόνου ως χρόνου πραγματικής υπηρεσίας.
- v. Για την οριστική παύση, η έκδοση της πράξης του αρμόδιου Υπουργού για την απόλυση του τιμωρηθέντος⁷².

⁷² Επ. Σηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιούπαλληλικού Δικαίου, σελ. 152, Αθήνα – Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκουλας

2.2.4 Η σχέση πειθαρχικής και ποινικής δίκης

Η ίδια η πράξη ή παράλειψη μπορεί να συνιστά την αντικειμενική υπόσταση και πειθαρχικού αδικήματος και ορισμένου εγκλήματος, οπότε δημιουργείται το ζήτημα της σχέσης του πειθαρχικού και ποινικού κολασμού και της σχέσης της πειθαρχικής προς την ποινική δίωξη.

Η πειθαρχική δίκη, που αρχίζει με την κλήση σε απολογία από τον πειθαρχικώς προϊστάμενο ή την έγερση της πειθαρχικής αγωγής, είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από την ποινική δίκη, με ορισμένες εξαιρέσεις, καθώς και από κάθε άλλη δίκη, κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρ. 114 του ΥΚ, π.χ. στο Ελεγκτικό Συνέδριο για την αστική ευθύνη του διωκόμενου υπαλλήλου που πηγάει από την πράξη ή παράλειψη, η οποία συνιστά και την αντικειμενική υπόσταση του πειθαρχικού αδικήματος.

Όταν η αποδιδόμενη στον υπάλληλο πράξη ή παράλειψη συνιστά και αντικειμενική υπόσταση ενός εγκλήματος που διώκεται εξ επαγγέλματος, οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι οφείλουν χωρίς καθυστέρηση με μηνυτήρια αναφορά στον αρμόδιο εισαγγελέα (Κώδικας Ποινικής Δικονομίας άρθρο 37 παρ. 2 και 3).

Εάν για την ίδια πράξη ή παράλειψη έχει αρχίσει ποινική δίωξη, η πειθαρχική δίωξη δεν αναστέλλεται υποχρεωτικά. Συνεπώς ο πειθαρχικώς προϊστάμενος μπορεί να ενεργήσει όλες τις πράξεις της προδικασίας και της κύριας διαδικασίας, επιβάλλοντας την πειθαρχική ποινή, ή να εγείρει την πειθαρχική αγωγή, οπότε το πειθαρχικό συμβούλιο επίσης μπορεί να ενεργήσει τα ίδια, χωρίς να περιμένει την εξέλιξη της ποινικής δίωξης και την απόφαση του ποινικού δικαστηρίου. Ο πειθαρχικός δικαστής όμως έχει διακριτική ευχέρεια να αναστείλει την πρόοδο της πειθαρχικής δίκης έως και την έκδοση της απόφασης του ποινικού δικαστηρίου, εκδίδοντας σχετική απόφαση, την οποία μπορεί και να ανακαλέσει (ΥΚ άρθρο 114 παρ. 2). Αναστολή δεν χωρεί στην περίπτωση που το αδίκημα προκάλεσε δημόσιο σκάνδαλο ή θίγει σοβαρά το κύρος της υπηρεσίας⁷³.

Το πειθαρχικό όργανο δεσμεύεται από την κρίση που περιέχεται σε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή σε αμετάκλητο απαλλακτικό

⁷³ Επ. Σηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, σελ. 154, Αθήνα – Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκκουλας

βούλευμα, μόνο ή ως προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση πειθαρχικού παραπτώματος⁷⁴.

Στην περίπτωση που η πειθαρχική δίκη έχει ανασταλεί λόγω της ποινικής δίκης, η έκδοση της αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης έχει τις εξής συνέπειες:

- i. Εάν η αθώωση έχωρησε χωρίς αμφιβολίες, επειδή αποδείχθηκε η ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών, ο πειθαρχικός δικαστής δεσμεύεται και πρέπει να τερματίσει την πειθαρχική δίωξη ή να εκδώσει απαλλακτική απόφαση.
- ii. Εάν η αθώωση εχώρησε λόγω αμφιβολιών για την ύπαρξη δόλου ή αμέλειας ή λόγω άρσης του αξιοποίνου ή του καταλογισμού κατά το ποινικό δίκαιο, χωρίς να υπάρχει η βεβαίωση για την ανυπαρξία των πραγματικών περιστατικών, η απόφαση δεν δεσμεύει τον πειθαρχικό δικαστή, ο οποίος εκτιμά ελεύθερα τα πραγματικά περιστατικά και τη συνδρομή των προϋποθέσεων του πειθαρχικού κολασμού.

Όταν η απόφαση του ποινικού δικαστηρίου είναι καταδικαστική, ο πειθαρχικός δικαστής δεσμεύεται ως προς την ύπαρξη των πραγματικών περιστατικών, αλλά είναι ελεύθερος για τον νομικό χαρακτηρισμό καθώς την επιβολή ή μη πειθαρχικής ποινής και την επιμέτρηση της.

Στην περίπτωση που δεν έχει ανασταλεί η πειθαρχική δίκη, αλλά περατώθηκε πριν από την έκδοση αμετάκλητης ποινικής απόφασης, η μεταγενέστερη έκδοση της απόφασης αυτής έχει τις ακόλουθες συνέπειες:

- i. Εάν είναι καταδικαστική και βεβαιώνει πραγματικά περιστατικά, τα οποία συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση πειθαρχικού αδικήματος, που δικαιολογεί την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης, επαναλαμβάνεται αυτεπάγγελα η πειθαρχική δίωξη (ΥΚ άρθρο 114 παρ. 4) για τα ίδια πραγματικά περιστατικά. Ο πειθαρχικός δικαστής όμως είναι ελεύθερος ως προς το νομικό χαρακτηρισμό τους και την επιμέτρηση της ποινής,

⁷⁴ Παρ. 3, άρθρ. 114, Ν3528/2007

- ii. Εάν η απόφαση είναι αθωωτική, επαναλαμβάνεται η διαδικασία αυτεπάγγελα ή ύστερα από αίτηση του τιμωρηθέντος, οπότε ισχύουν όσα και προκειμένου για αθωωτική απόφαση σε περίπτωση αναστολής της ποινικής δίκης⁷⁵.

Σε περίπτωση αμνηστίας ή απονομής χάριτος, σύμφωνα με το άρθρο 47 του Συντάγματος, αίρεται το πειθαρχικώς κολάσιμο της πράξης ή της παράλειψης⁷⁶.

⁷⁵ Επ. Σπηλιωτόπουλος – Χ. Χρυσανθάκης, Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, σελ. 154, Αθήνα – Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκκουλας

⁷⁶ Παρ.2, άρθρ. 115, Ν3528/2007

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Στο άκουσμα και μόνο της φράσης πειθαρχικό δίκαιο ο καθένας αντιλαμβάνεται τις δυσκολίες που περιέχει ένα τέτοιο εγχείρημα, το να αποδοθεί δηλαδή δίκαιο. Και μάλιστα να αποδοθεί δίκαιο προκειμένου να πειθαρχήσει κάποιους. Η όλη προσπάθεια γίνεται ακόμα δυσκολότερη όταν πρόκειται να εφαρμοστεί σε δημοσίους υπαλλήλους. Και όταν λέμε δημοσίους υπαλλήλους πρέπει εκ των προτέρων να γίνει αντιληπτό από τον καθένα ότι μιλάμε για ανθρώπους που έχουν σαν εργοδότη το ίδιο το κράτος και έχουν προσληφθεί για να εξυπηρετούν τους πολίτες.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να ξαναειπωθεί ότι μια κατηγορία δημοσίων υπαλλήλων είναι και οι μόνιμοι γιατροί των νοσοκομείων ν.π.δ.δ. και των κέντρων υγείας που ορίζονται ιατροί πλήρους και αποκλειστικής ή μερικής απασχόλησης του Εθνικού Συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Σ.Υ.Κ.Α.). Με τη παρούσα εργασία κάναμε μία απόπειρα να παρουσιάσουμε το πειθαρχικό δίκαιο των ιατρών του Ε.Σ.Υ.Κ.Α.. Από την έρευνά μας στη σχετική βιβλιογραφία, νομοθεσία και νομολογία διεξήχθησαν τα παρακάτω συμπεράσματα:

Το πρώτο πράγμα στο οποίο θα πρέπει να γίνει σαφής διαχωρισμός προς αποφυγή παρεξηγήσεων είναι η ειδοποιός διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στους γιατρούς και στους δημοσίους υπαλλήλους γενικά. Ενώ το επάγγελμα του γιατρού, εκ πρώτης όψεως, ανήκει στην κατηγορία των δημοσίων υπαλλήλων, εντούτοις από τη φύση του είναι κάτι ξεχωριστό.

Λέγοντας ξεχωριστό, ασφαλώς και δεν εννοούμε ότι είναι καλύτερο από οικονομική άποψη, από υλικές απολαβές και από θέμα κύρους από τα λοιπά επαγγέλματα. Εννοούμε ότι οι γιατροί, όπως και άλλα επαγγέλματα, ασκούν λειτουργήματα, ανήκουν δηλαδή στην κατηγορία των δημόσιων λειτουργών. Με λίγα λόγια, με τις υπηρεσίες τους συμβάλλουν στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου της κοινωνίας.

Μία άλλη διαπίστωση που κάναμε, και κρίνουμε σκόπιμο να την τονίσουμε, είναι ότι το πειθαρχικό δίκαιο που προβλέπεται για τους γιατρούς του Ε.Σ.Υ.Κ.Α

αναθεωρήθηκε πρόσφατα. Πιο συγκεκριμένα το έτος 2005 ψηφίστηκε από τον τότε υπουργό υγείας Ν. Κακλαμάνη ο νόμος 3329/2005 που αφορά την **Περιφερειακή Συγκρότηση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**.

Την ίδια χρονιά ψηφίζεται ο νόμος 3418/2005 με τον οποίο θεσπίζεται ο Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας. Στη συνέχεια, δυο χρόνια αργότερα με το νόμο 3528/2007 γίνεται η Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Με όλα αυτά τα νομοσχέδια και τις αναθεωρήσεις τους προέκυψαν, ή μάλλον οριοθετήθηκαν, τα πειθαρχικά παραπτώματα. Δηλαδή ποιες πράξεις θεωρούνται πειθαρχικά αδικήματα και τι τιμωρίες έχουν οριστεί σε περίπτωση ύπαρξής τους. Επίσης, προσπαθήσαμε να παρουσιάσουμε τη διαδικασία που ακολουθείται στην περίπτωση που έχουμε πειθαρχικά αδικήματα.

Μετά την παράθεση των αδικημάτων, αλλά και των αντίστοιχων ποινών που έχουν οριστεί για αυτά, ίσως να μπορούσε να πει κανείς, ή μάλλον να τοποθετηθεί καλύτερα, υπέρ ή κατά του ισχύοντος πειθαρχικού δικαίου των γιατρών του Ε.Σ.Υ.Κ.Α .. Εμείς θα πρέπει να πούμε ότι είναι αρκετά δύσκολο να κρίνει κάποιος το νόμο ή τους νόμους που προορίζονται για ένα λειτούργημα, όπως αυτό του γιατρού, και όχι ένα απλό επάγγελμα δημοσίου υπαλλήλου.

Τελειώνοντας, θεωρούμε αναγκαίο να αναφέρουμε ότι το πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων γενικά αλλά και των γιατρών ειδικότερα, συνεχώς αναθεωρείται, αναμορφώνεται και τροποποιείται με στόχο την όσο καλύτερη και αρτιότερη απονομή ευθύνης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αλεξιάδης Αρ. Δημ., (1999), Εισαγωγή στο Δίκαιο της Υγείας Νομοθεσία – Νομολογία, Εκδοτικός Οίκος Μ. Δημοπούλου, Θεσσαλονίκη
- Αναπλιώτη – Βαζαίου Ε., (1993), Γενικές Αρχές Ιατρικού Δικαίου, Σάκκουλα, Αθήνα
- Καρπούζου Λ., (2005), Εργασιακές Σχέσεις των Γιατρών του ΕΣΥ, Διδακτορική διατριβή που υποβλήθηκε στο Γενικό Τμήμα Δικαίου, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Αθήνα
- Καϊάφα – Γκμπάντι Μ., Κουνουγέρη – Μανωλεδάκη Ε., Συμεωνίδου – Καστανίδου Ε., (2006), Ο Νέος Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας (Ν. 3418/2005) Βασικές Ρυθμίσεις (Νομική, Ιατρική και Κοινωνιολογική Προσέγγιση), Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη
- Κοντιάδης Ξ. – Σουλιώτης Κ., (2005), Σύγχρονες Προκλήσεις στην Πολιτική Υγείας, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή
- Κρεμαλής Κ., (2003), Δίκαιο της Υγείας, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα
- Μακρυδημήτρης Α., (1999), Διοίκηση και Κοινωνία: Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα, Θεμέλιο, Αθήνα
- Μαρίνος Μ. Δ., (2000), Πως γράφεται μια φοιτητική εργασία, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή
- Μπεσίλα – Μακρίδη Ε., (2002), Έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης από το Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη
- Νασίκα Α. Χρ., (2007), Υπαλληλικός Κώδικας, Σάκκουλα, Αθήνα
- Ρωξάνα Α. – Μηνακάκη Τ., (2008), Δημοσιοϋπαλληλικό Δίκαιο: Οδηγός μελέτης – Βιβλιογραφία, Παπαζήση, Αθήνα
- Ferrati V., Μετάφραση Πάντζιος Π., (1992), Λειτουργίες του Δικαίου, Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη

- ο Σπηλιωτόπουλος Επ. – Χρυσανθάκης Χ., (2007), Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή
- ο Τάχος Α. Ι., (2003), Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη
- ο Τάχος Α. Ι. – Συμεωνίδης Ι. Λ., (2007), Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα – ΕρμΥΚ, Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Ν. 1565/1939, «Περί Κώδικος Ασκήσεως του Ιατρικού Επαγγέλματος»
- Ν. 1397/1983, ΦΕΚ 143 Α' / 7-10-1983, «Εθνικό Σύστημα Υγείας»
- Ν. 2071/1992, ΦΕΚ 123Α' / 15-7-1992, «Εκσυγχρονισμός και Οργάνωση Συστήματος Υγείας»
- Ν. 2194/1994, ΦΕΚ 34 Α' / 16-3-1994, «Αποκατάσταση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις»
- Ν. 2519/1997, ΦΕΚ 165 Α' / 21-8-1997, «Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός του Συστήματος Υγείας και Οργάνωση των Υγειονομικών Υπηρεσιών, ρυθμίσεις για το φάρμακο και άλλες διατάξεις»
- Ν. 2683/1999, ΦΕΚ 19 Α' / 9-2-1999, «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και άλλες διατάξεις»
- Ν. 2889/2001, ΦΕΚ 37 Α' / 2-3-2001, «Βελτίωση και Εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος Υγείας»
- Ν. 2920/2001, ΦΕΚ 131 Α' / 27-6-2001, «Σώμα Επιθεωρητών Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.) και άλλες διατάξεις»
- Ν. 3172/2003, ΦΕΚ 197 Α' / 6-8-2003, «Οργάνωση και Εκσυγχρονισμός των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και άλλες διατάξεις»
- Ν. 3204/2004, ΦΕΚ 296 Α' / 23-12-2003, «Τροποποίηση και συμπλήρωση της νομοθεσίας για το Εθνικό Σύστημα Υγείας και ρυθμίσεις άλλων θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας»

- Ν. 3329/2005, ΦΕΚ 81 Α' /4-4-2005, «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις»
- Ν. 3370/2005, ΦΕΚ 176 Α' /27-6-2005, «Οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και λοιπές διατάξεις»
- Ν. 3418/2005, ΦΕΚ 287 Α' /8-11-2005, «Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας»
- Ν. 3528/2007, 24-1-2007, «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.»
- Ν. 3613/2007, ΦΕΚ 263 τ.Α' /23-11-2007 «...συμπληρωματικές διατάξεις που αφορούν στις πειθαρχικές αρμοδιότητες του Γενικού Επιθεωρητή της Δημόσιας Διοίκησης»

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- www.infonb.org
- www.parliament.gr
- www.vgeianet.gr
- www.iatrikionline.gr
- www.mednet.gr

ΑΛΛΑ

- Σ.τ.Ε. 1798/2006, Διοικητική Δικονομία, 2008
- Σ.τ.Ε. 136/2005, Αρχείο Νομοθεσίας, 2007
- Σ.τ.Ε. 238/2005, Διοικητική Δικονομία, 2007

- Σ.τ.Ε. 859/2004, Εφημερίς των Ελλήνων Νομικών, 2006
- Σ.τ.Ε. 945/2004, Εφημερίς των Ελλήνων Νομικών, 2006
- Σ.τ.Ε. 1566/2005, Διοικητική Δικονομία, 2006

- ❖ Β.δ.25.5/6-7-1955, «Περί Κανονισμού Ιατρικής Δεοντολογίας»

- ✓ Π.δ. 611/1977, «Περί κανονισμού δημόσιων υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.»